

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ – FLORENC

Ing.arch. František Novotný – atelier **FNA**

Přednáška na Fakultě dopravní ČVUT v Praze dne 7.5.2009

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

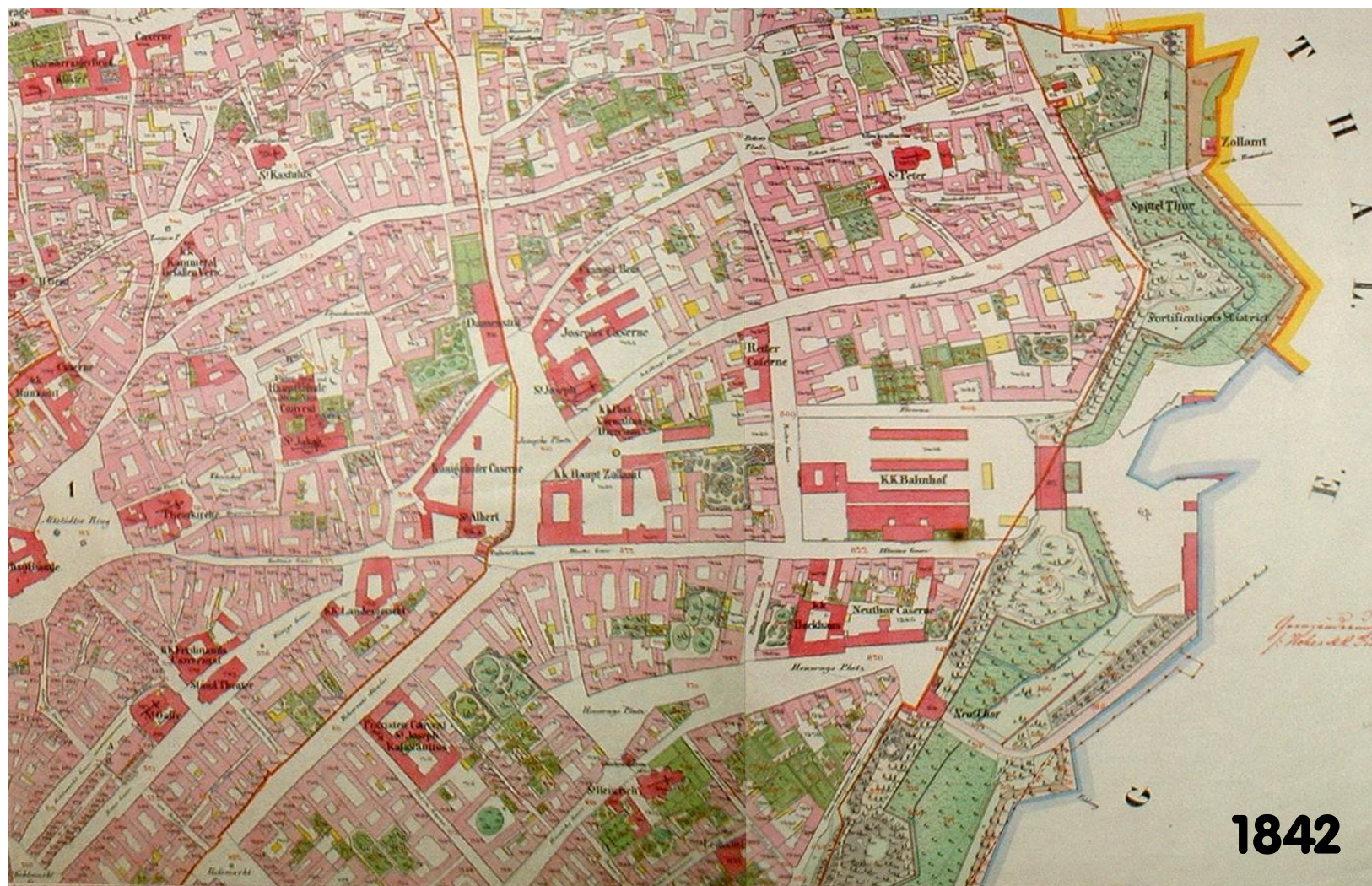

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

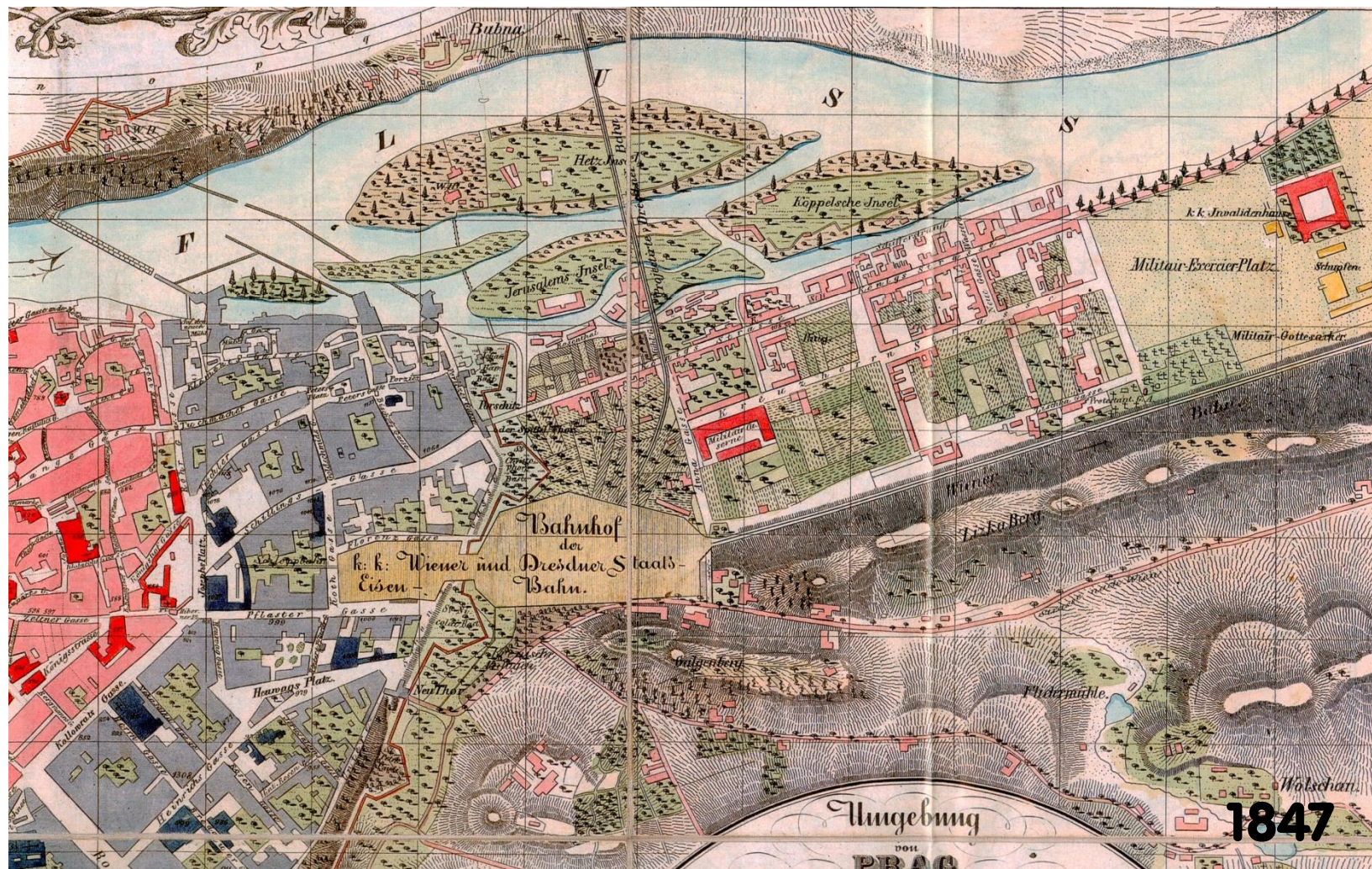

BUDOUNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

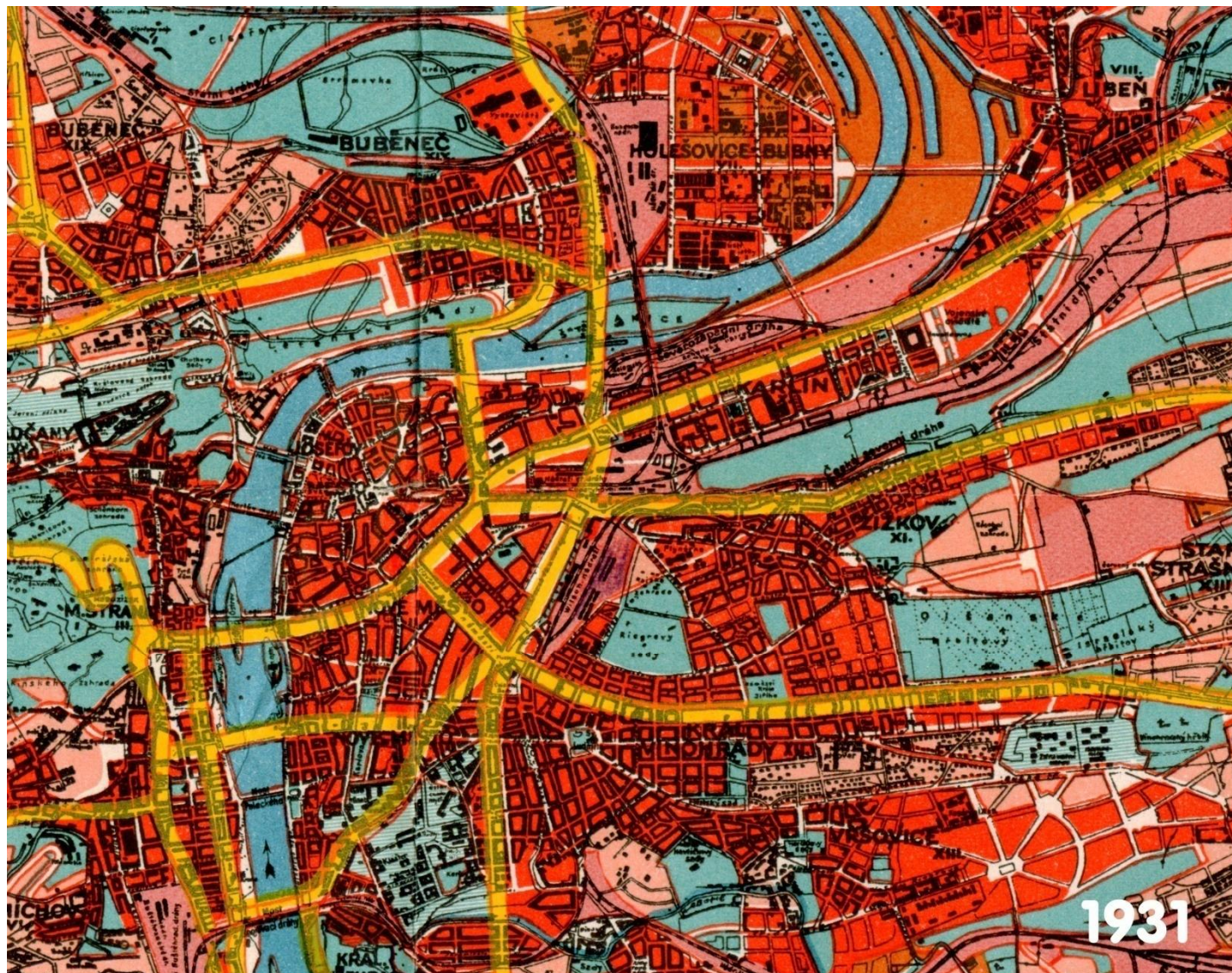

BUDOUNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

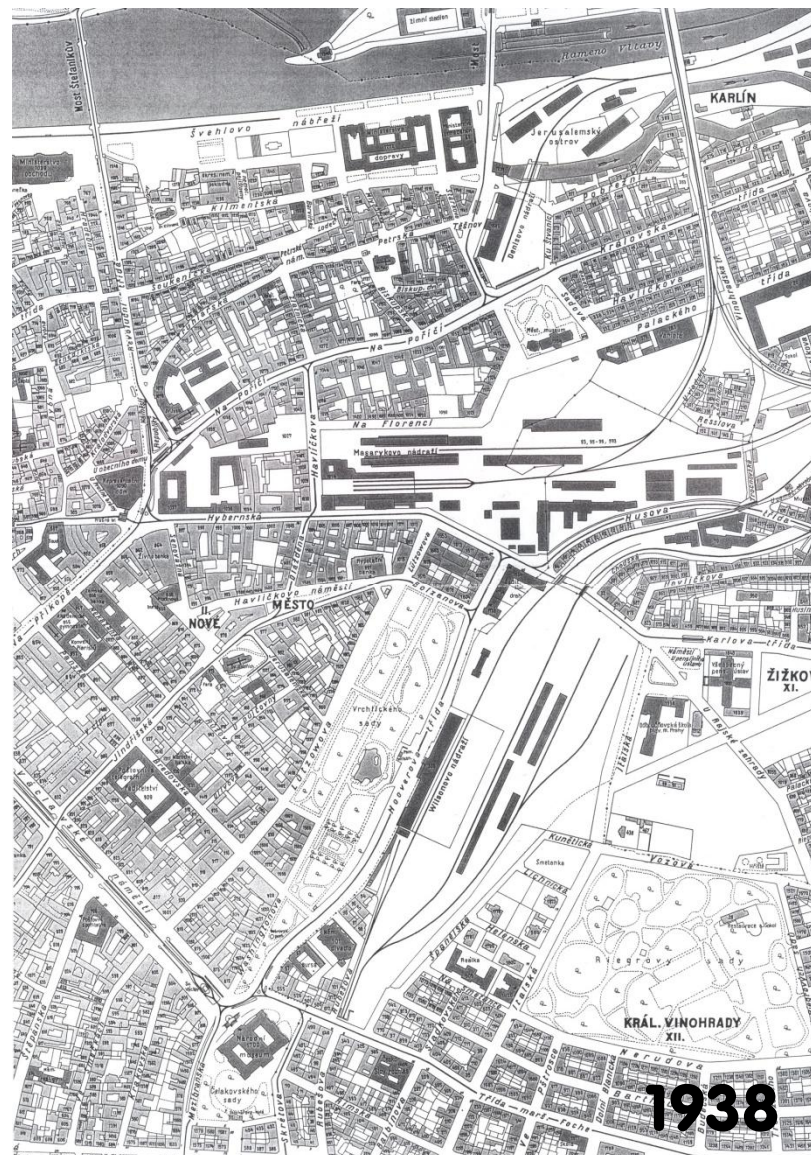
Dalším důležitým prvkem na výstavbě našeho hlavního města jest železniční síť a nádraží. Řešení železničního problému jest úkolem nad jiné obtížným a to nejen z důvodů terrénních, ale hlavně proto, že mezi tím co v cizině prodělaly železnice dvě i více rekonstrukcí, naše nádražní zařízení kromě přestavby nádraží Wilsonova zůstala ve stavu, vykazujícím jen nepatrná zlepšení oproti stavu počátečnímu. Proto podařilo se teprve počátkem roku 1927 dosáhnouti povšechné dohody o celkovém projektu železničním.

Železniční projekt pražský vychází z hlavní zásady, že nákladová doprava se odděluje od osobní dopravy koncentrované na jediném centrálním nádraží, ve které se přeměňuje nádraží Wilsonovo. Rozšíření tohoto nádraží na 19 nástupišť s provozní kapacitou, jež může býti vystupňována z normálních 1200 vlaků až na 1900 vlaků za 24 hodiny s max. počtem 720.000 osob proti 120.000 osobám dnes, se děje bohužel na úkor Vrchlického sadu. Naproti tomu získává město podstatným omezením rozsahu nádraží Masarykova, které má na příště sloužiti jako nádraží poštovní a pro rychlozboží. Nádraží smíchovské se zachovává v plném rozsahu a státní regulační komisi se nepodařilo docílití jeho zkrácení, jak by toho vyžadovaly důvody komunikační, zejména přímé spojení od mostu na Výtoni na třídu Plzeňskou a Radlickou.

Nádraží v Brusce se omezuje pouze na dopravu osobní, naproti tomu se rozšiřuje značně nádraží v Holešovicích pro

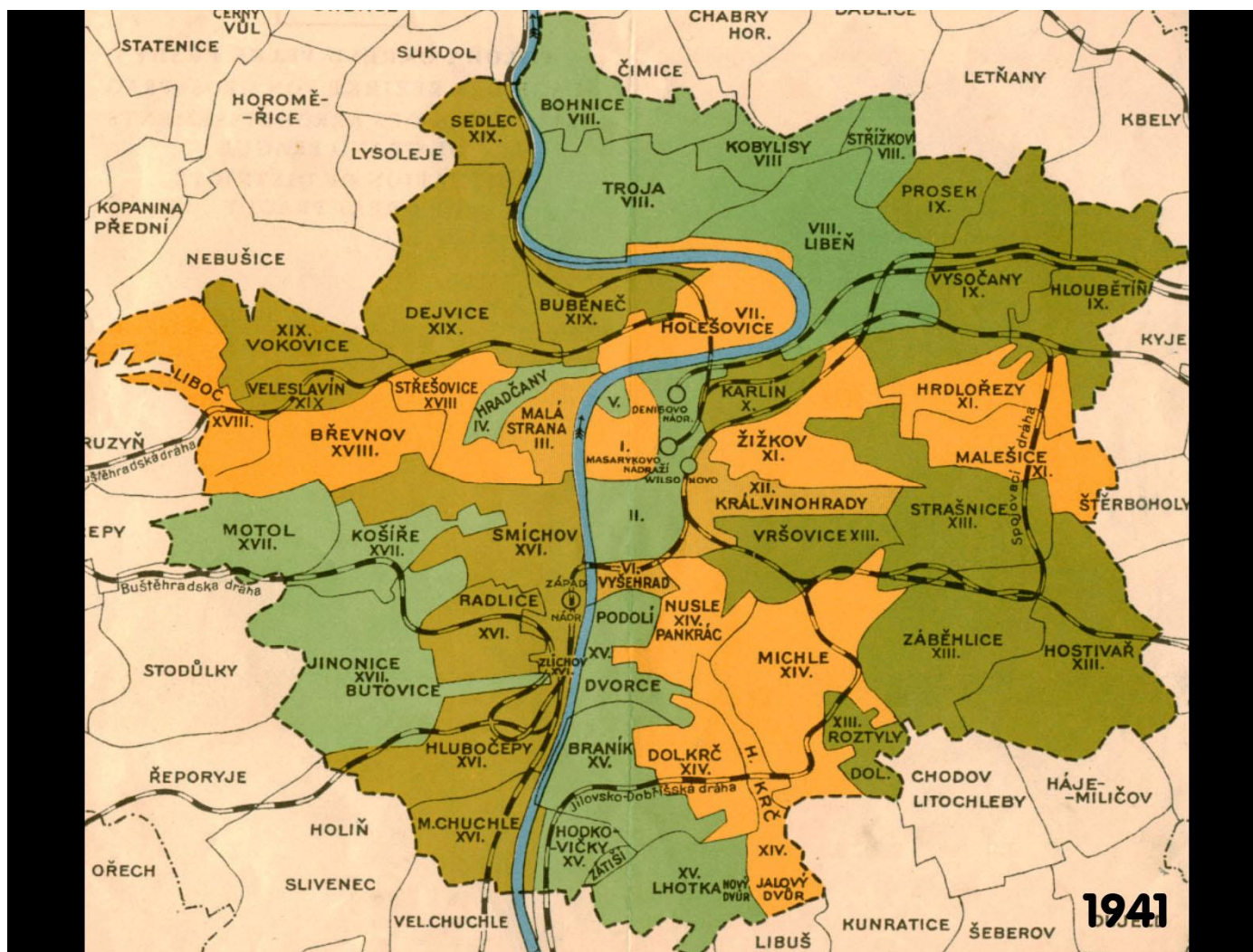

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

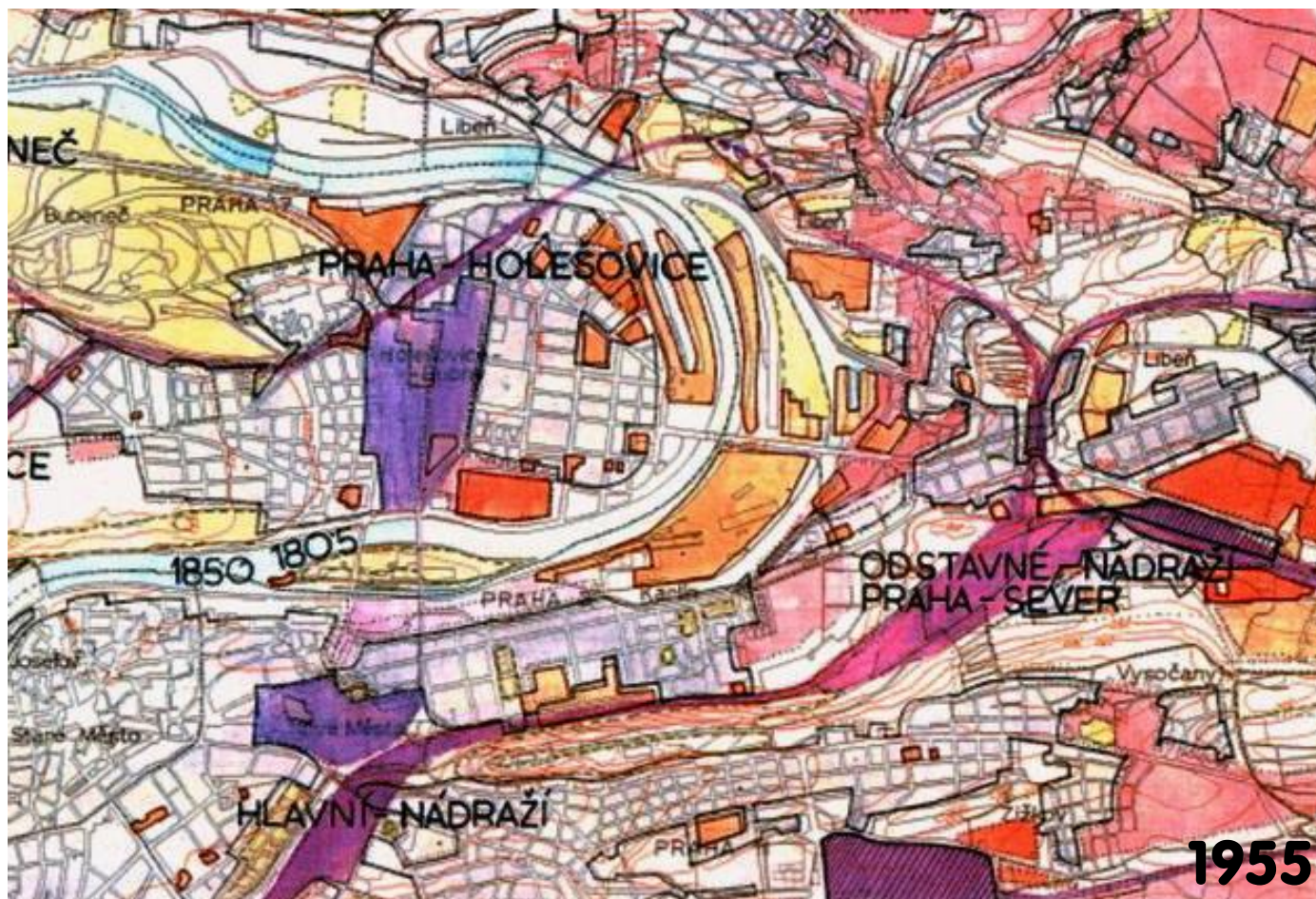

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

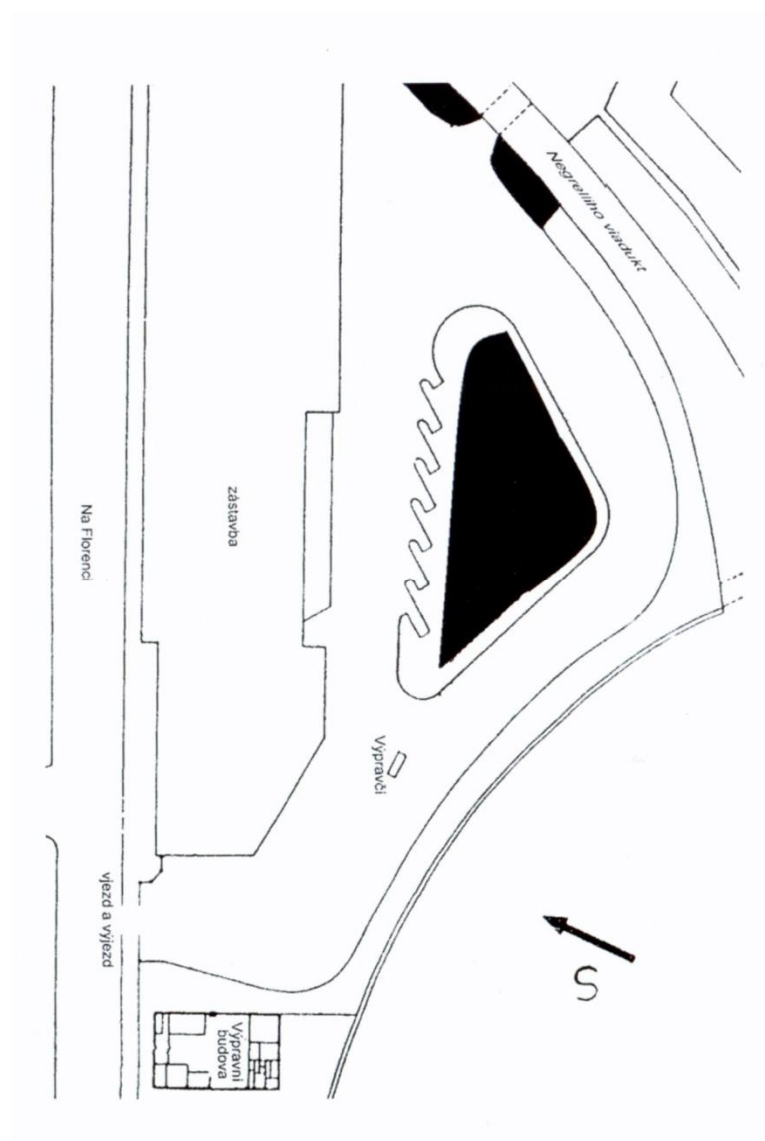
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Původní výpravní budova pocházející z roku 1949 krátce před demolicí (6. 7. 1971)

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Autobusovému nádraží Praha - Florenc ještě v 60. letech dominoval parčík uprostřed nástupišť

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Dílny a garáže autobusů v tzv. „deltě“ mezi rameny Negrelliho viaduktu (60. léta)

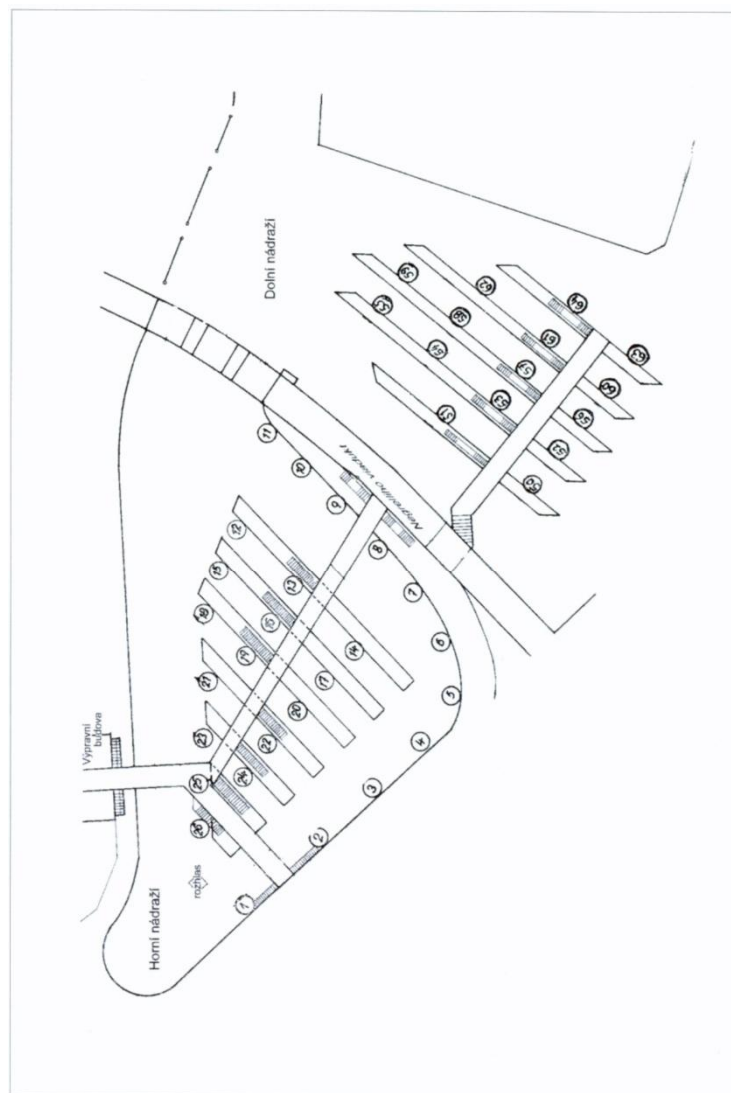
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Výstavba stanice metra C Sokolovská, dnešní Florenc, ve třetí etapě (10. 10. 1972)

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Schéma autobusového nádraží Praha - Florenc po rekonstrukci (stav po roce 1974)

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

MASARYKOVO NÁDRAŽÍ – FLORENC
ověřovací dopravně-urbanistická studie
08/2005

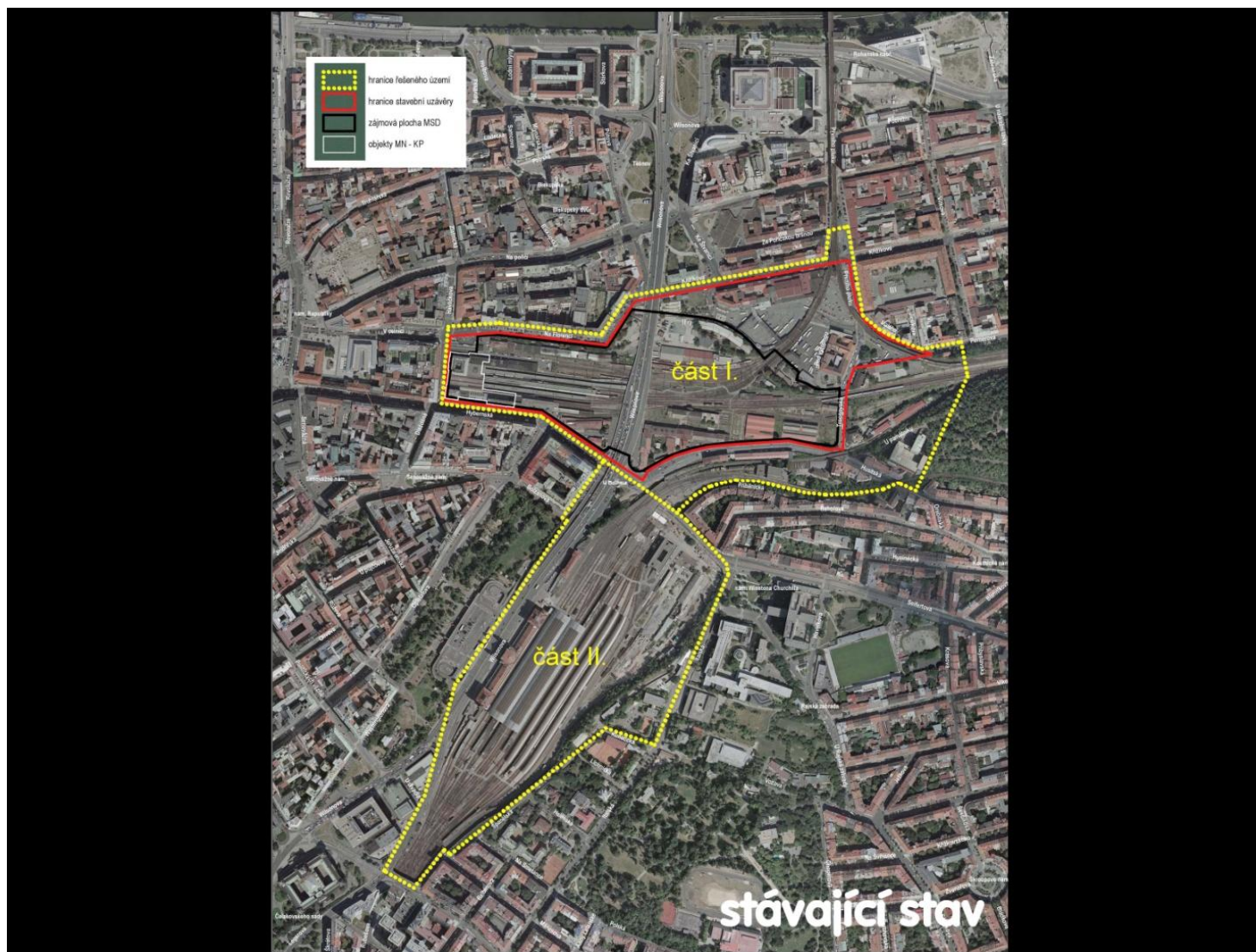
atelier **FNA**

PPU spol. s r.o. green design

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

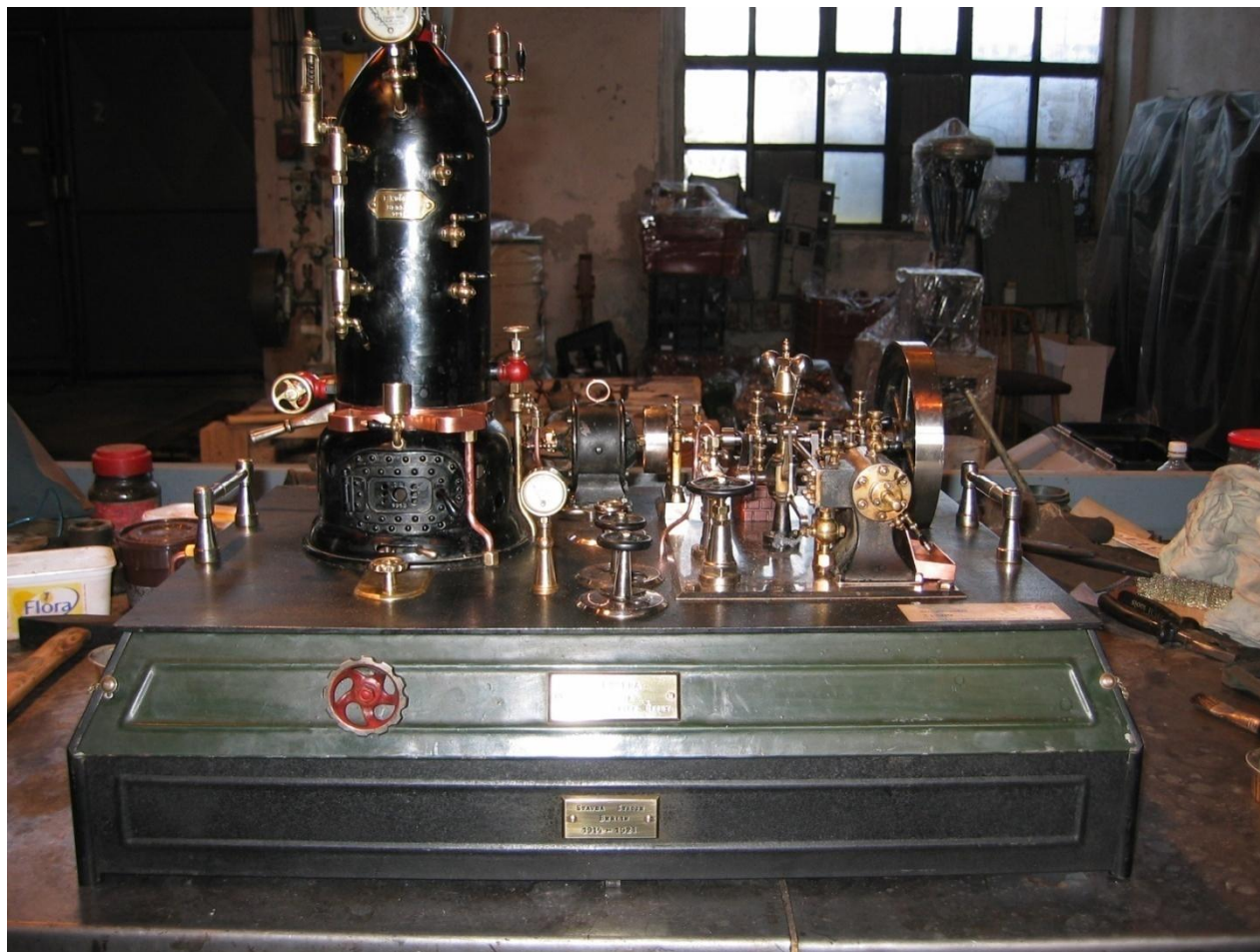

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

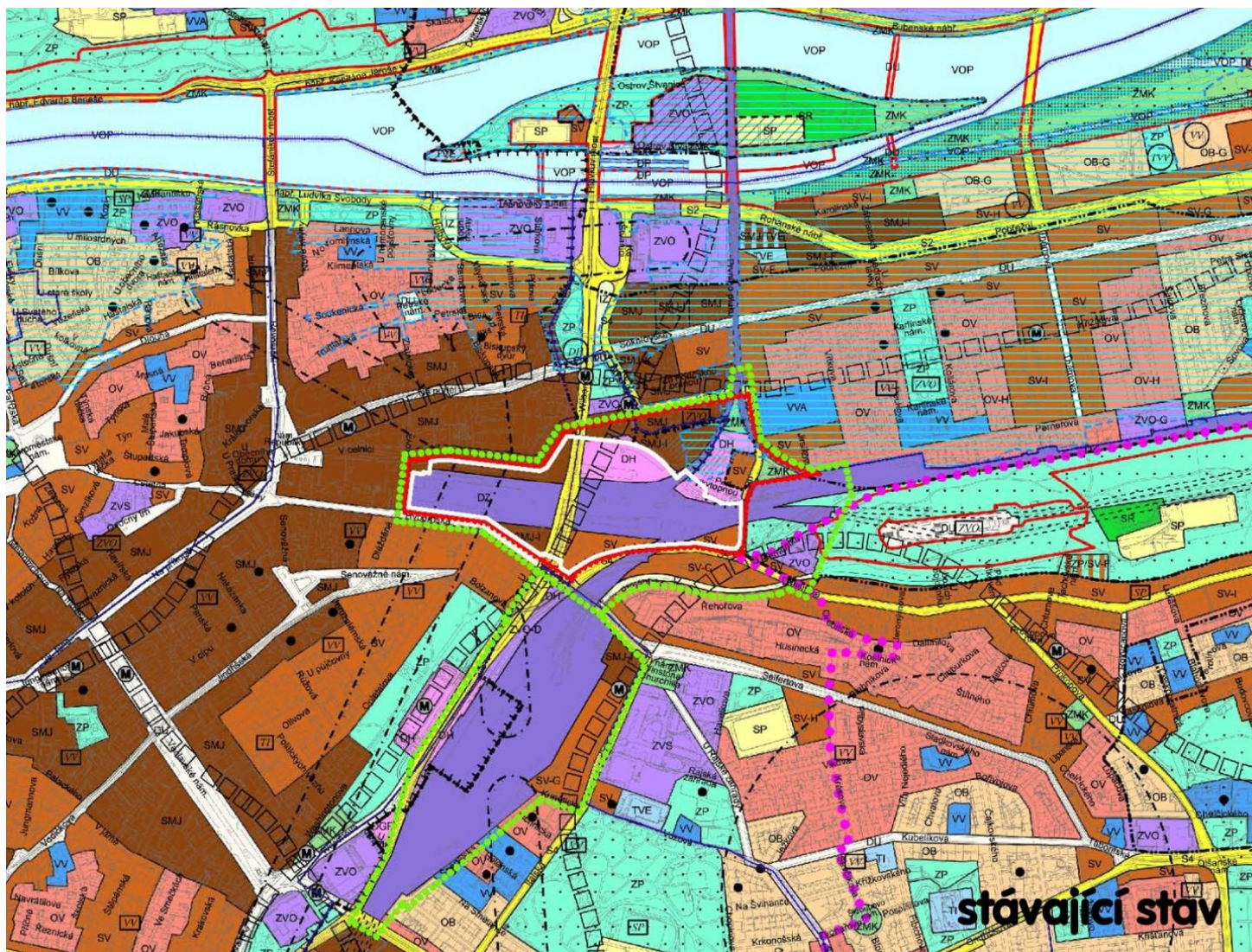

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

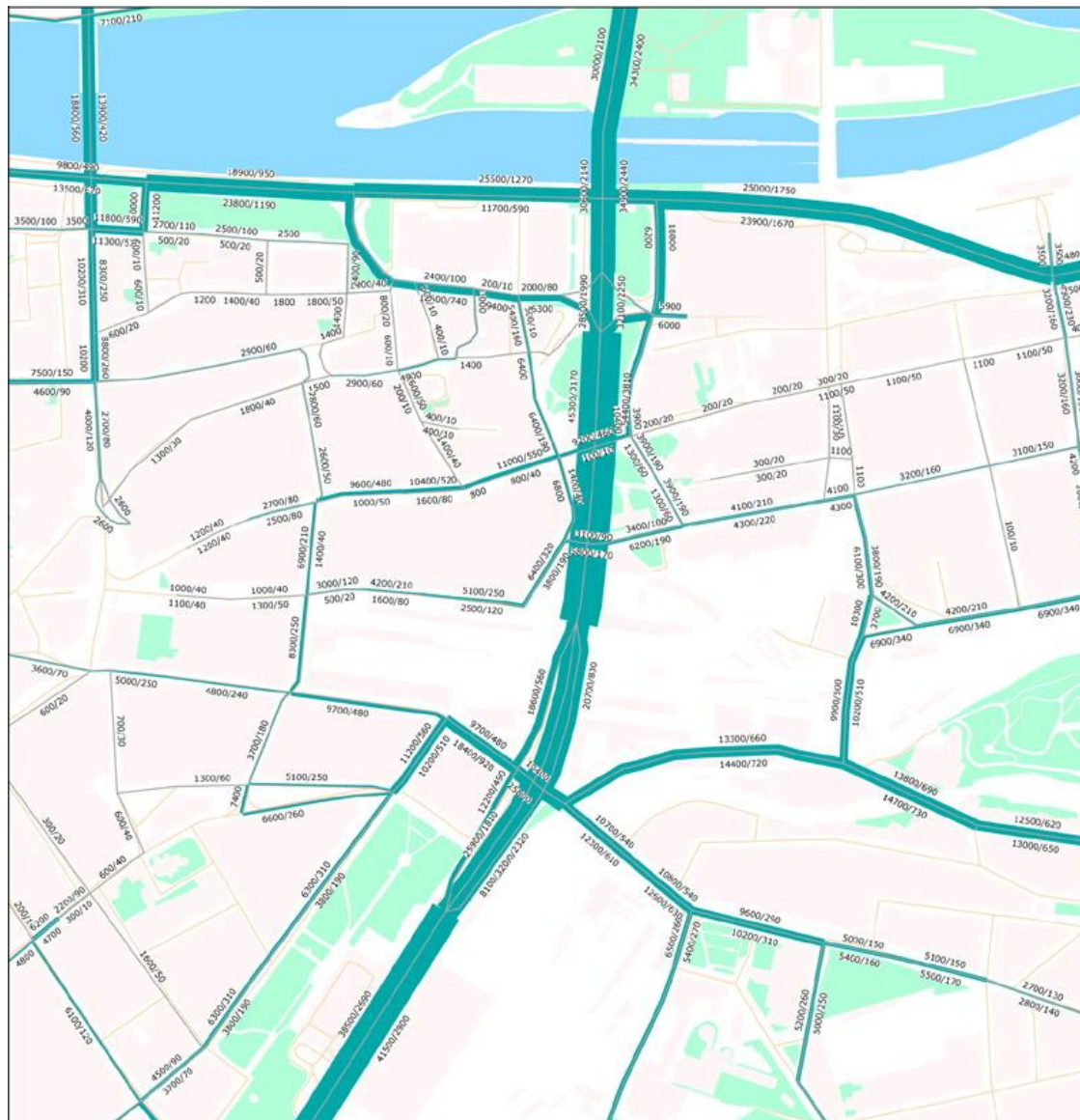
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

**Dopravní model
stav, ÚDI**

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

**Dopravní model,
stav, ÚRM**

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

stávající stav

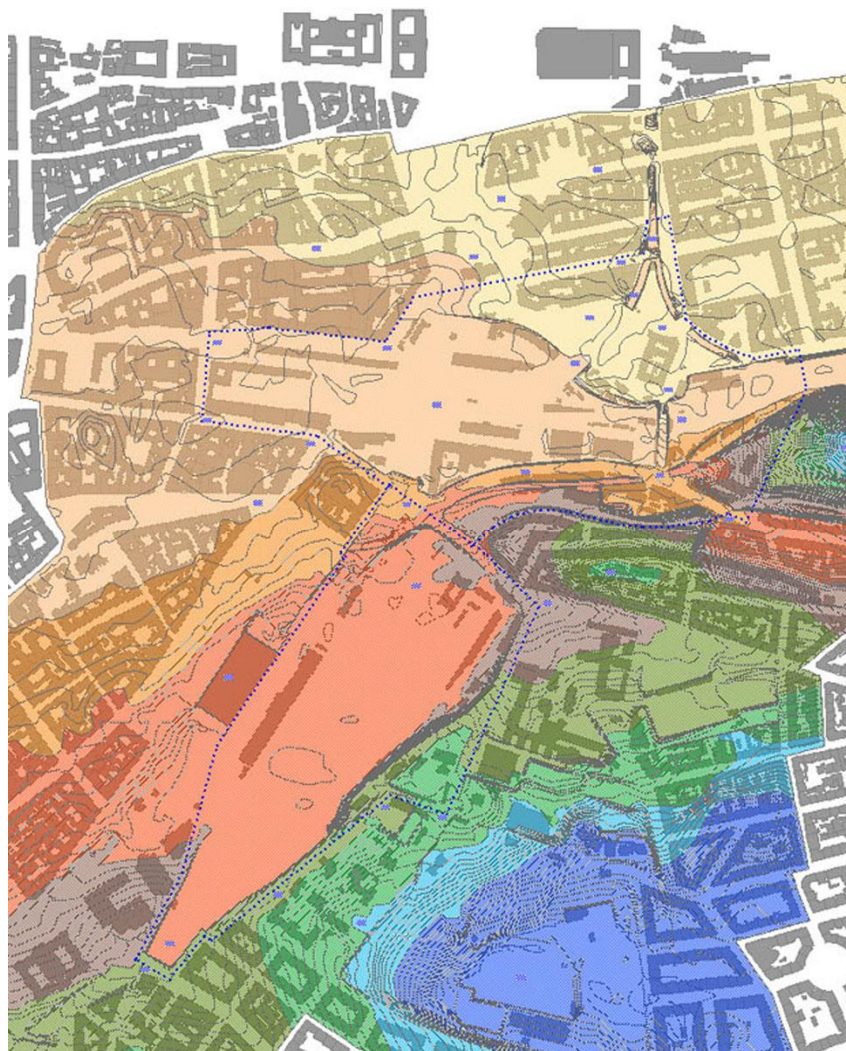

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

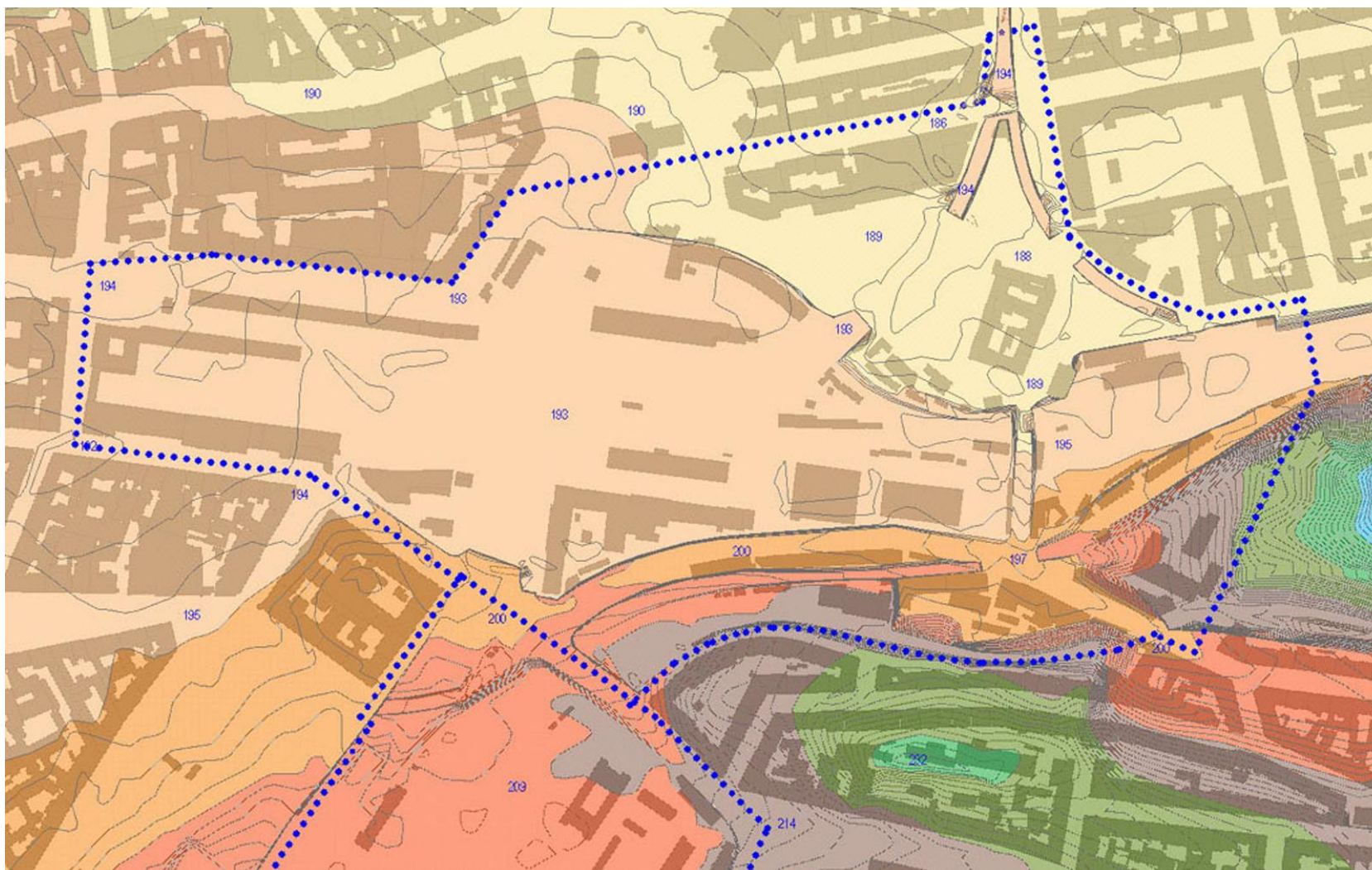

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

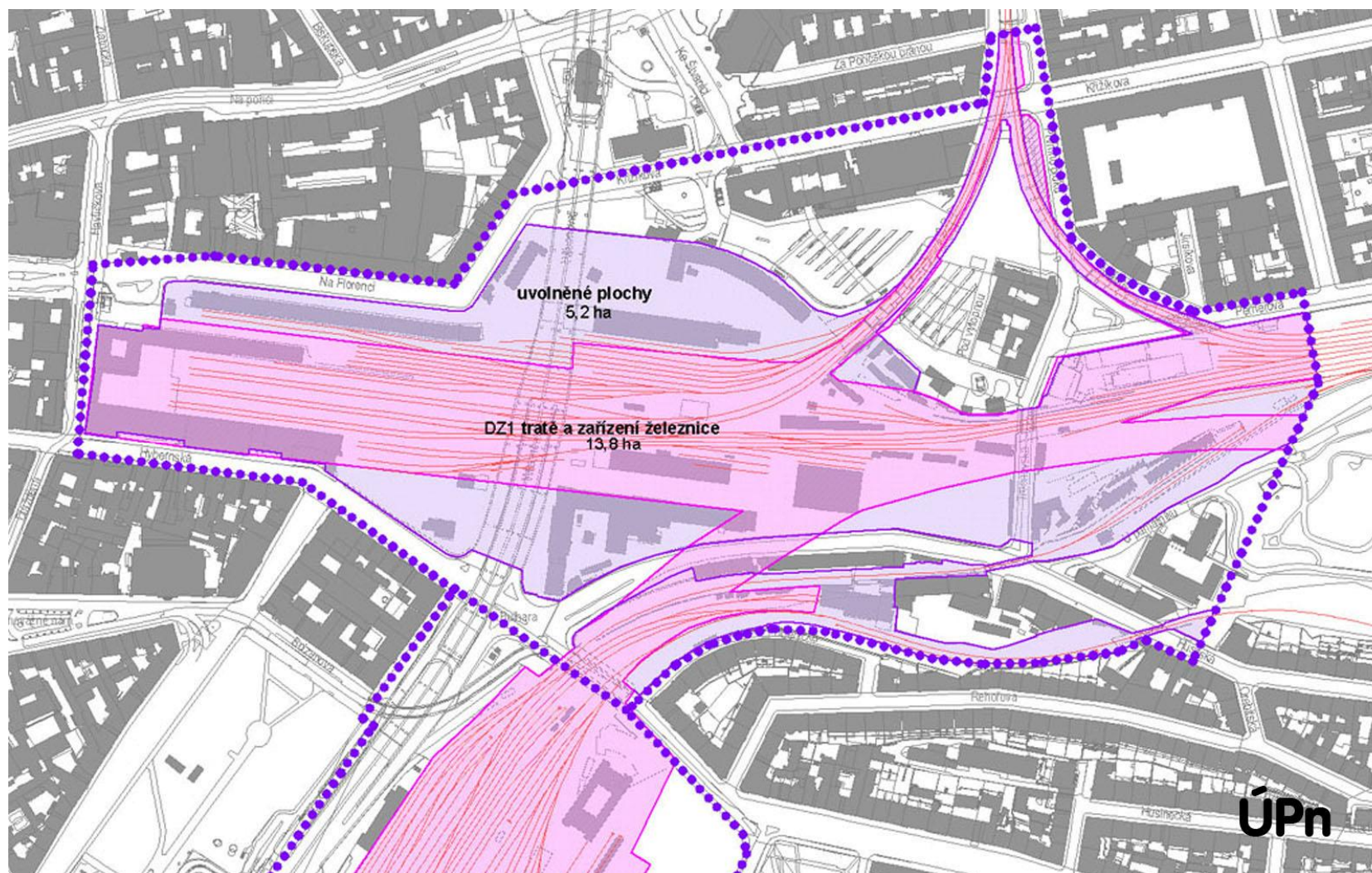

stávající stav
(2005)

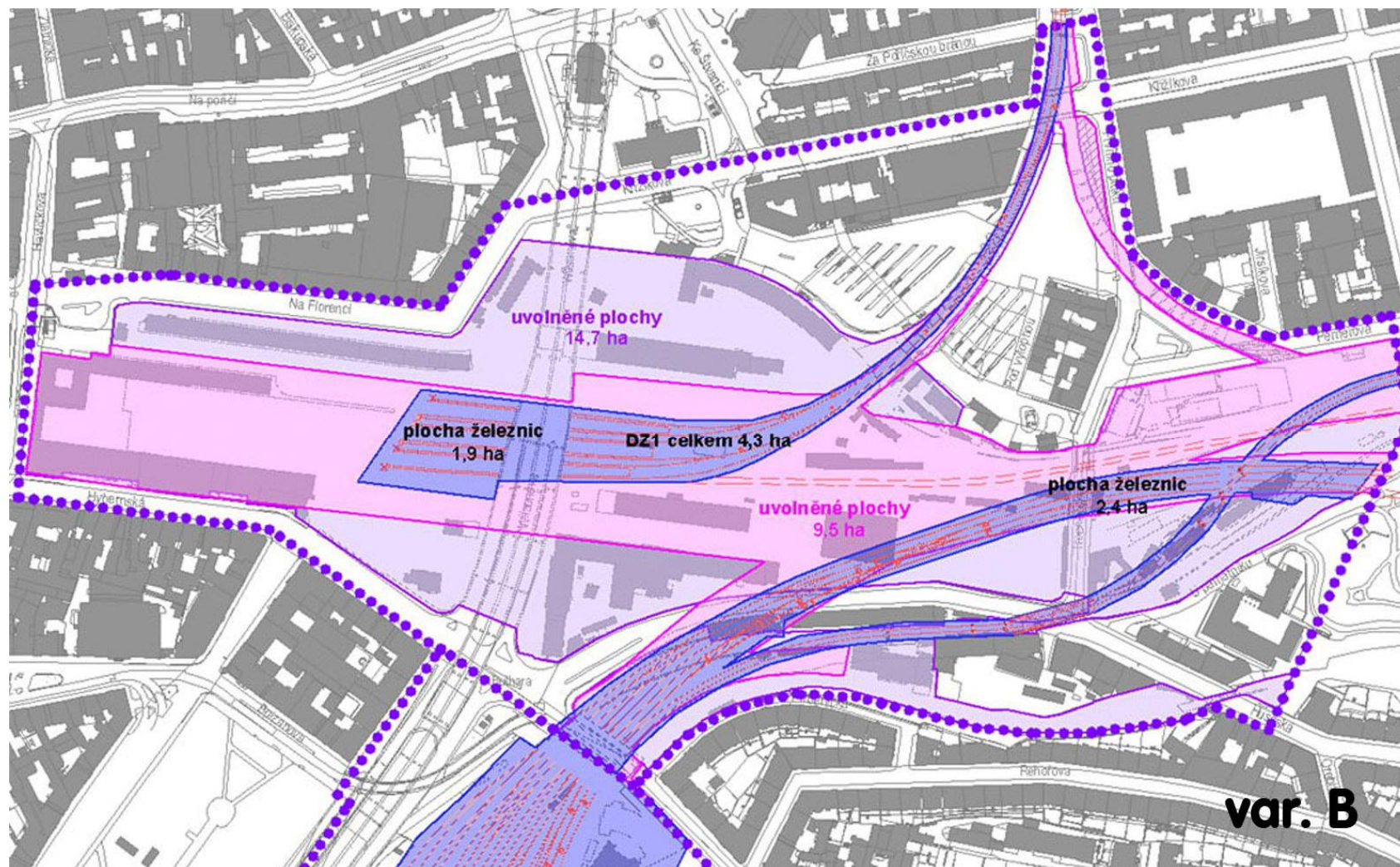

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

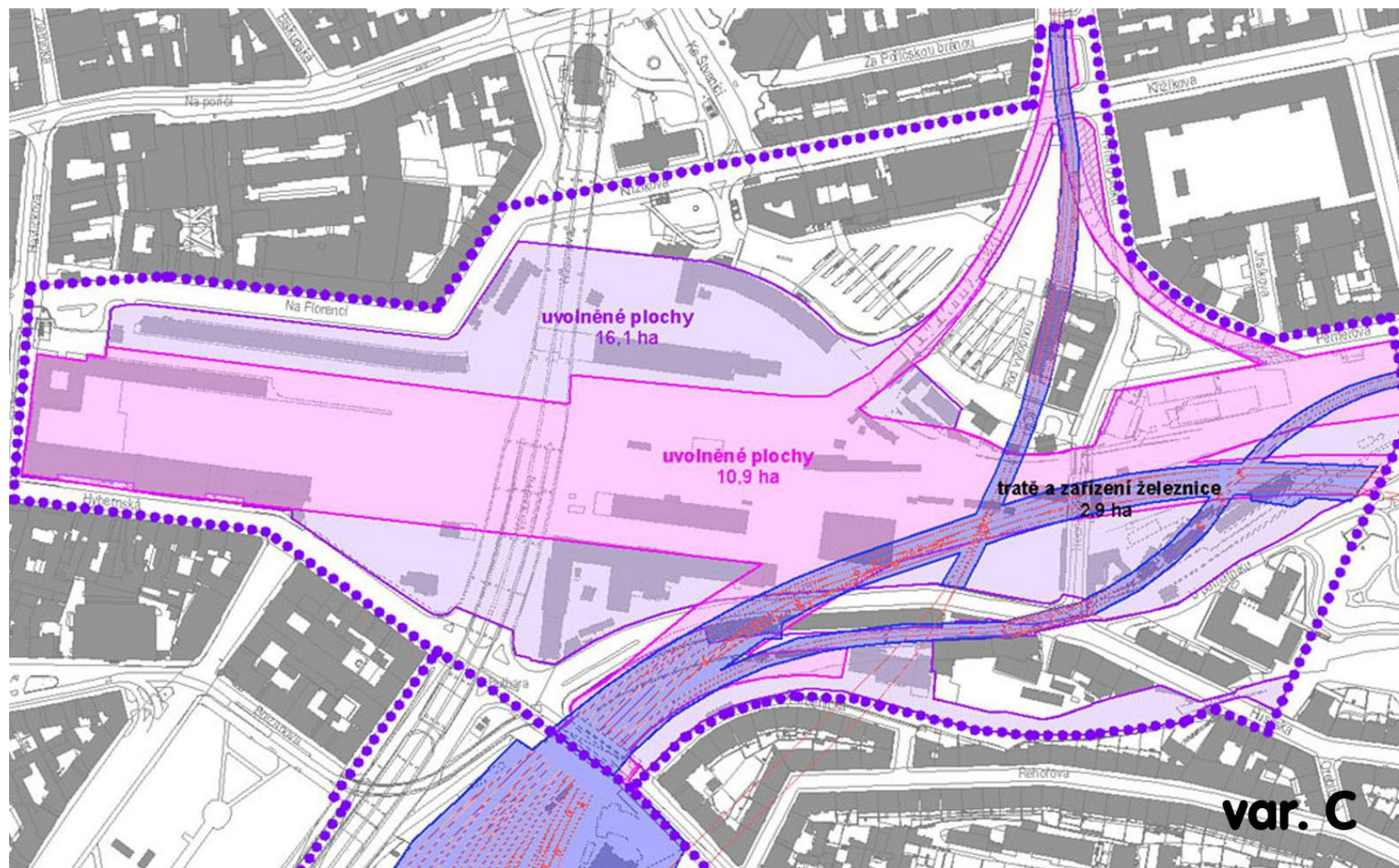

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

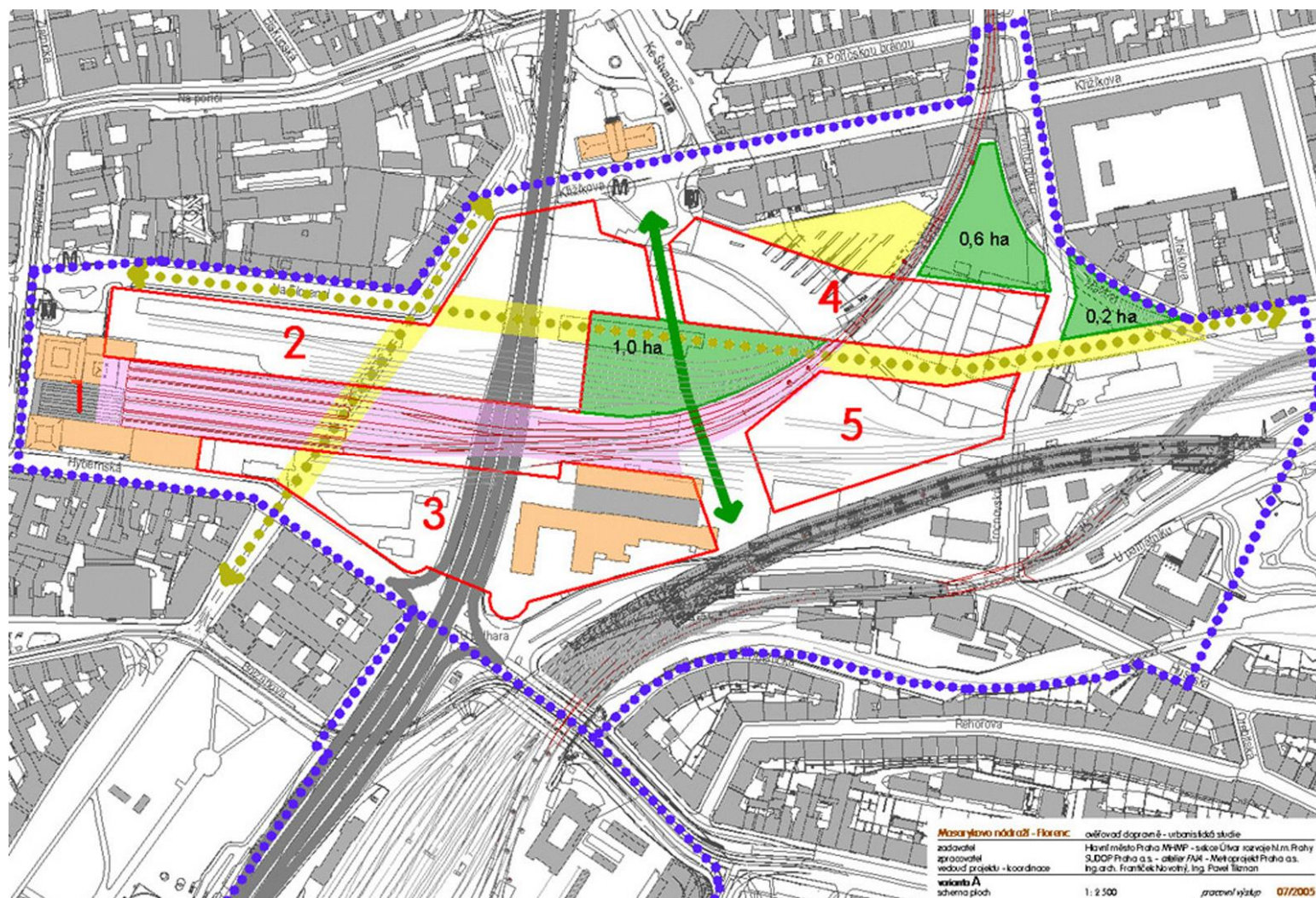

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

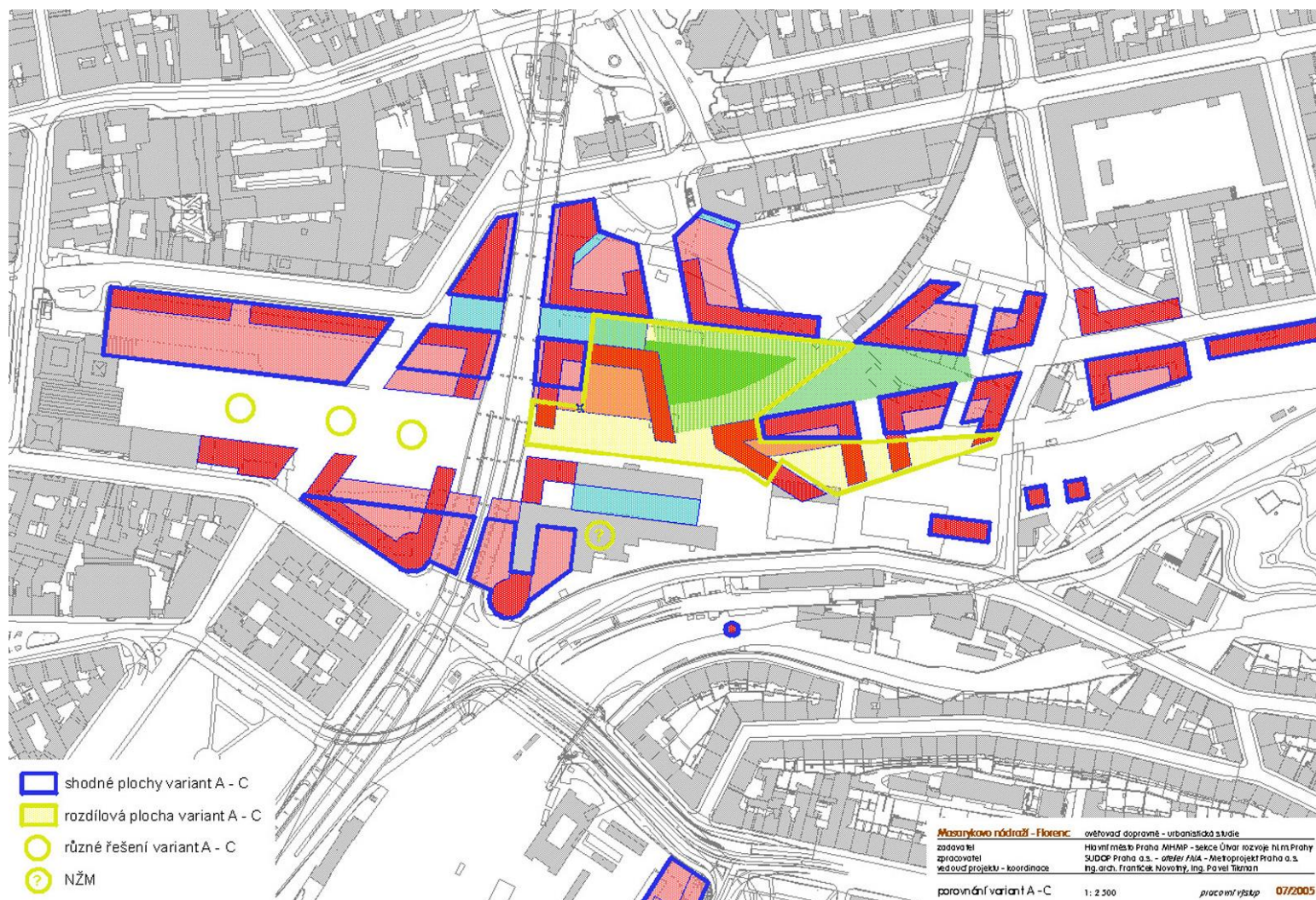

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

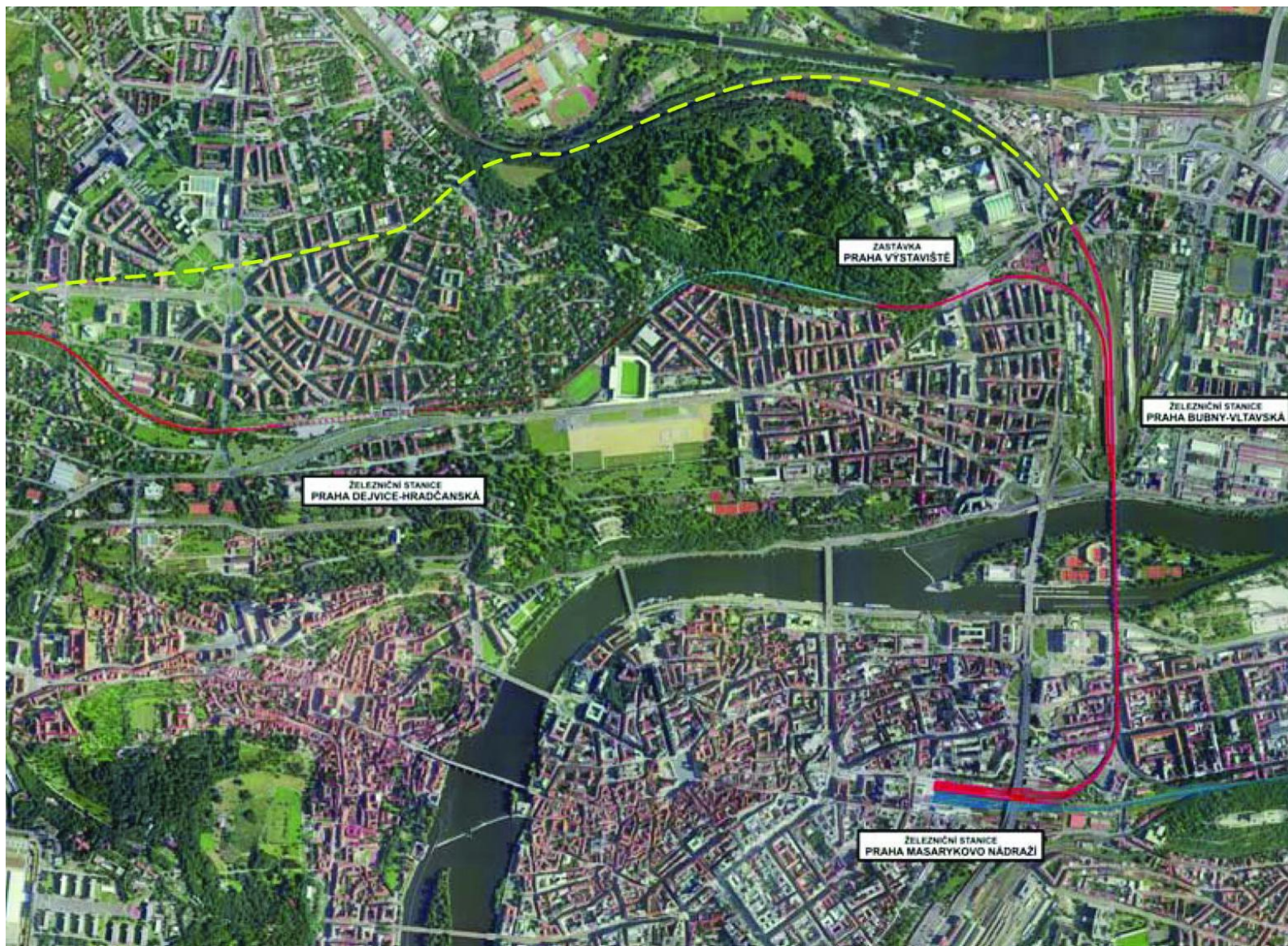

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

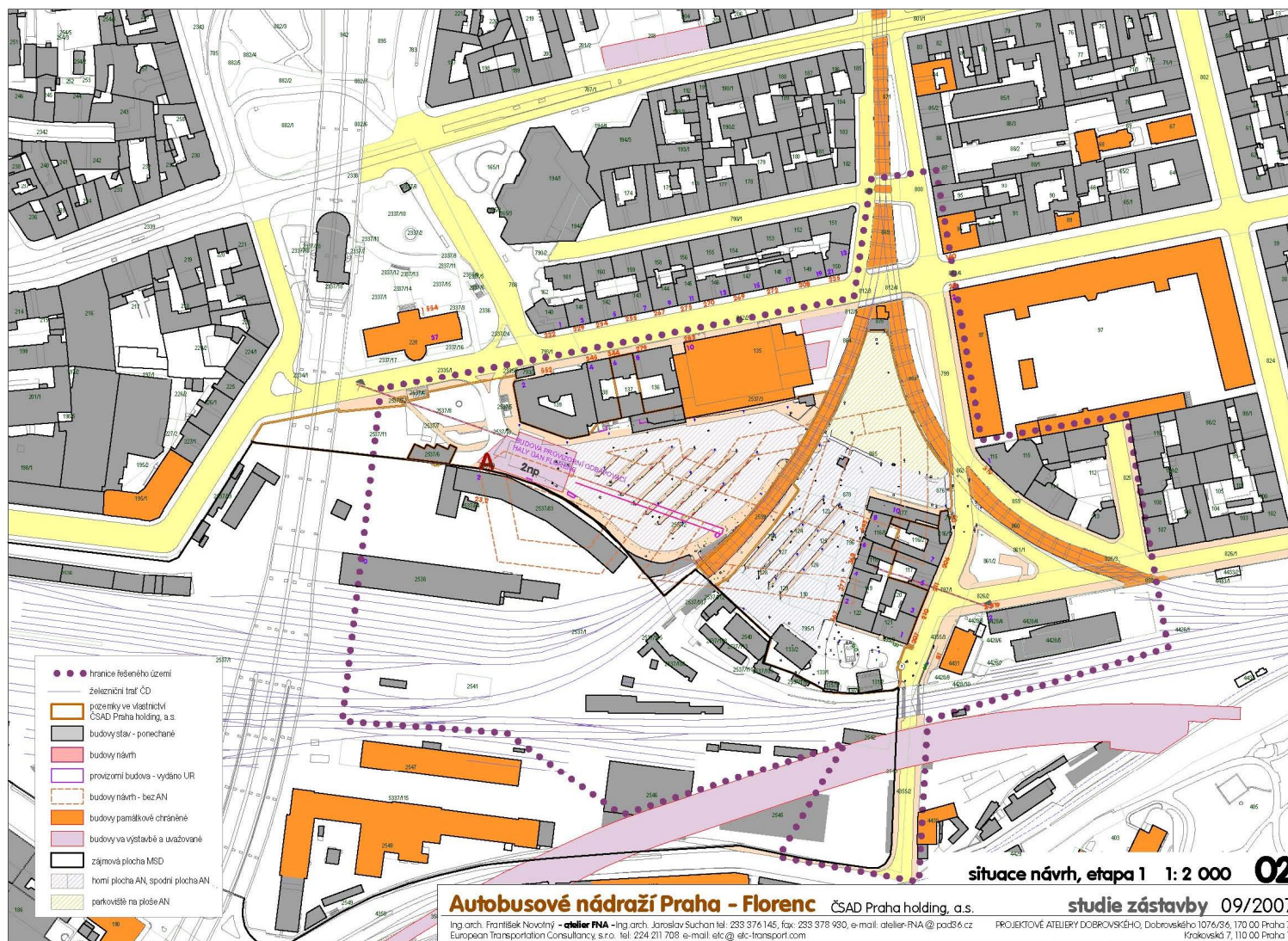
**ROZVOJOVÁ STUDIE ZÁSTAVBY
AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ FLORENC
11/2007**

atelier **FNA**

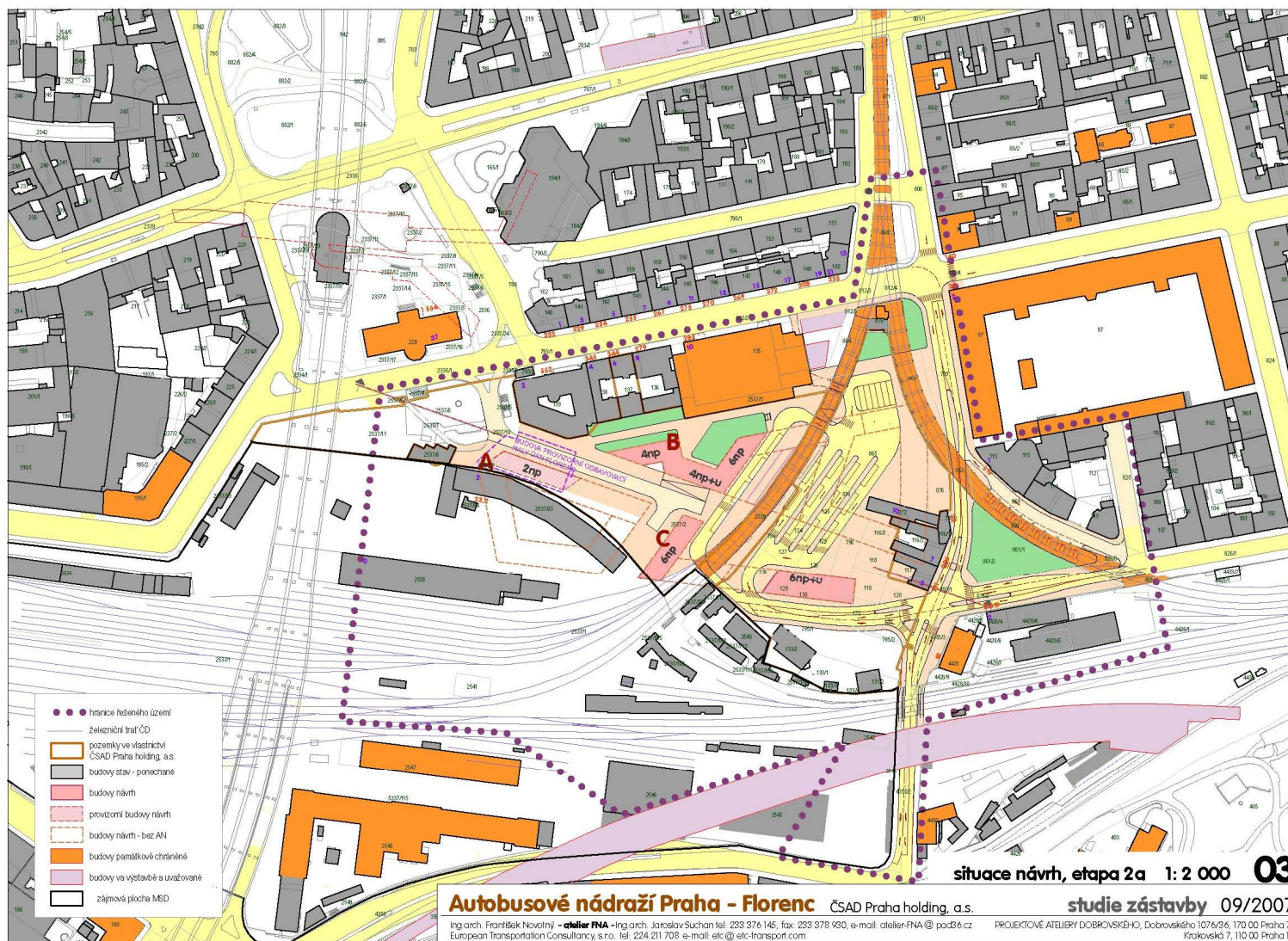

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

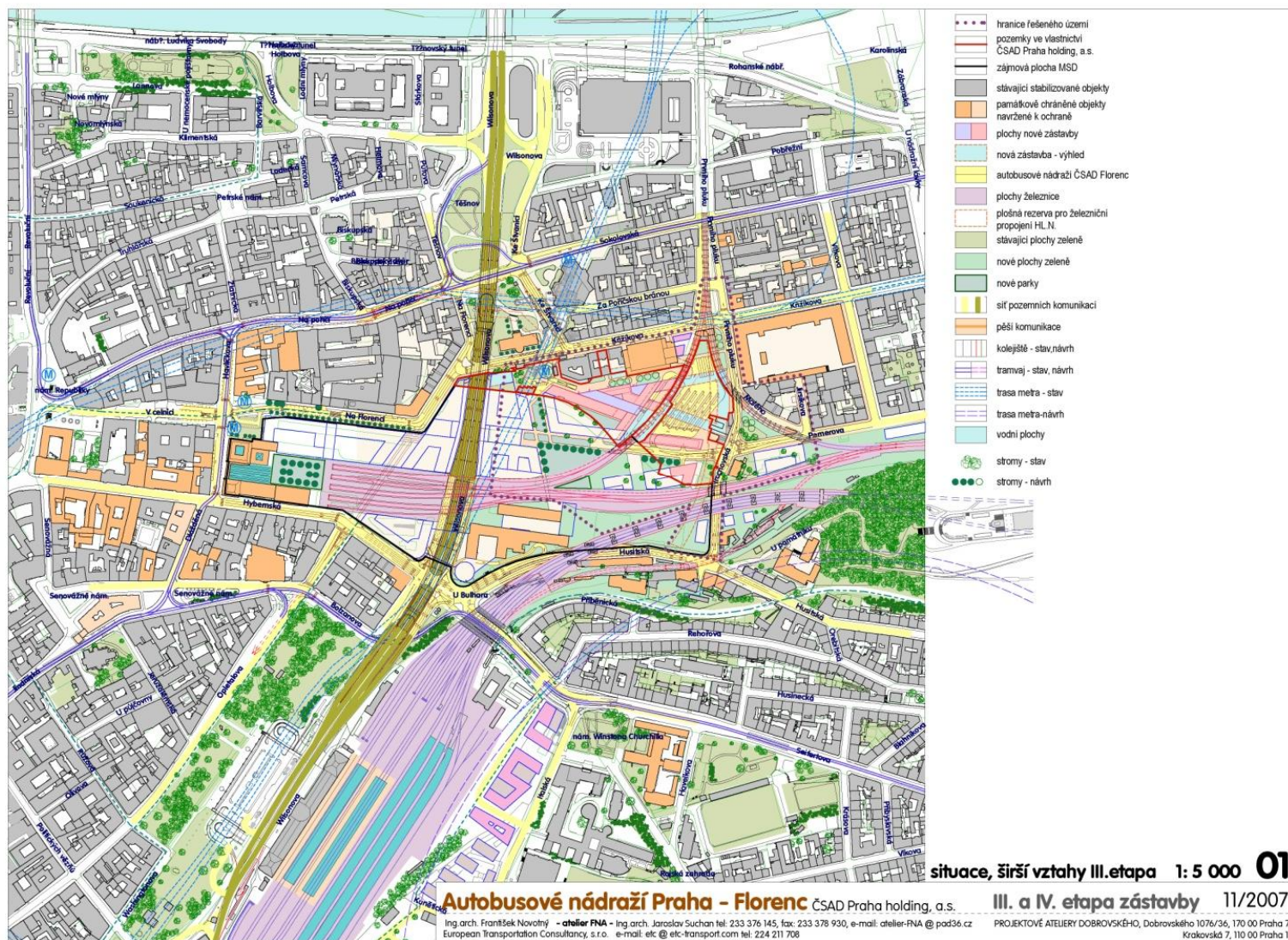

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

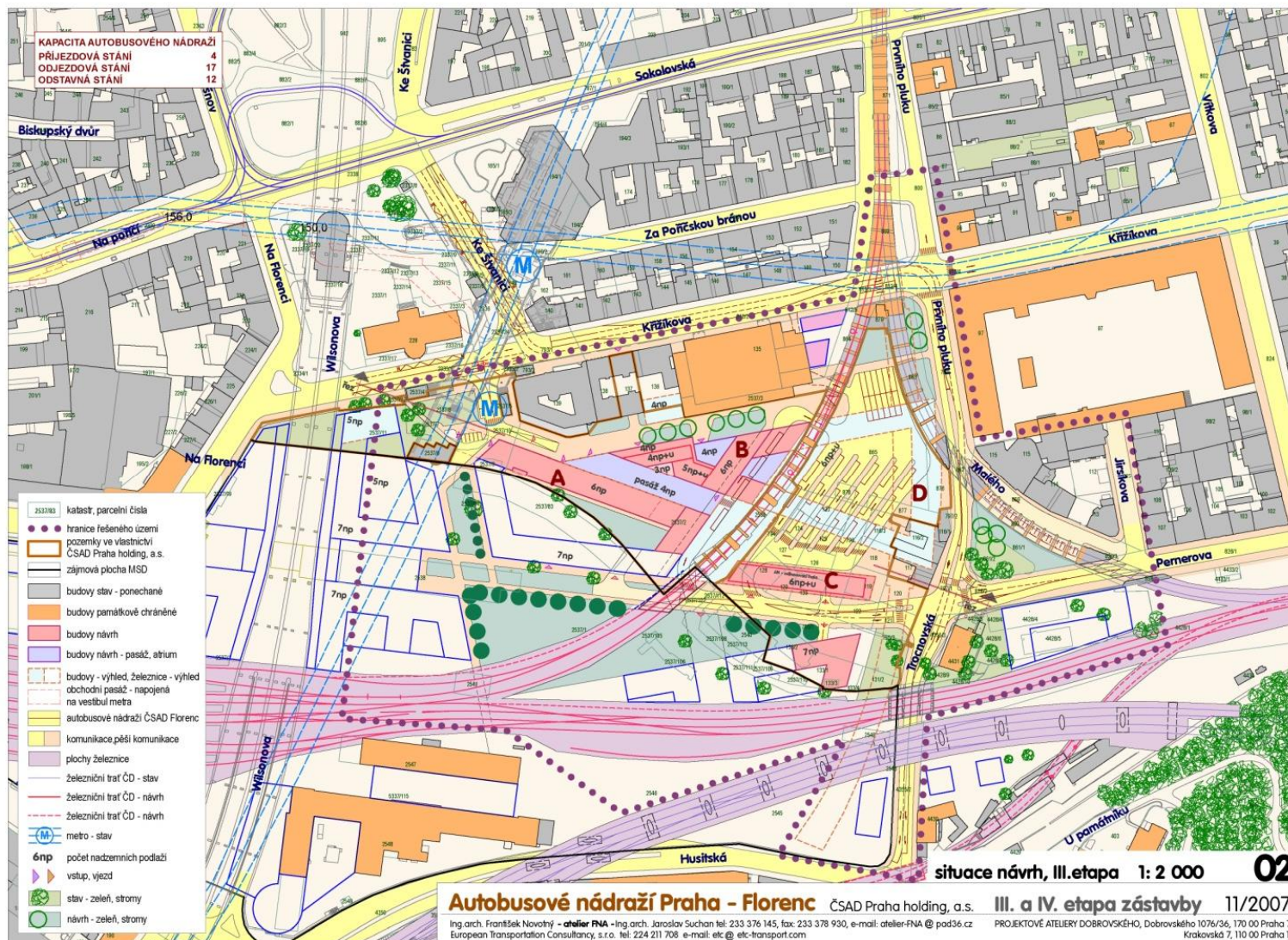

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

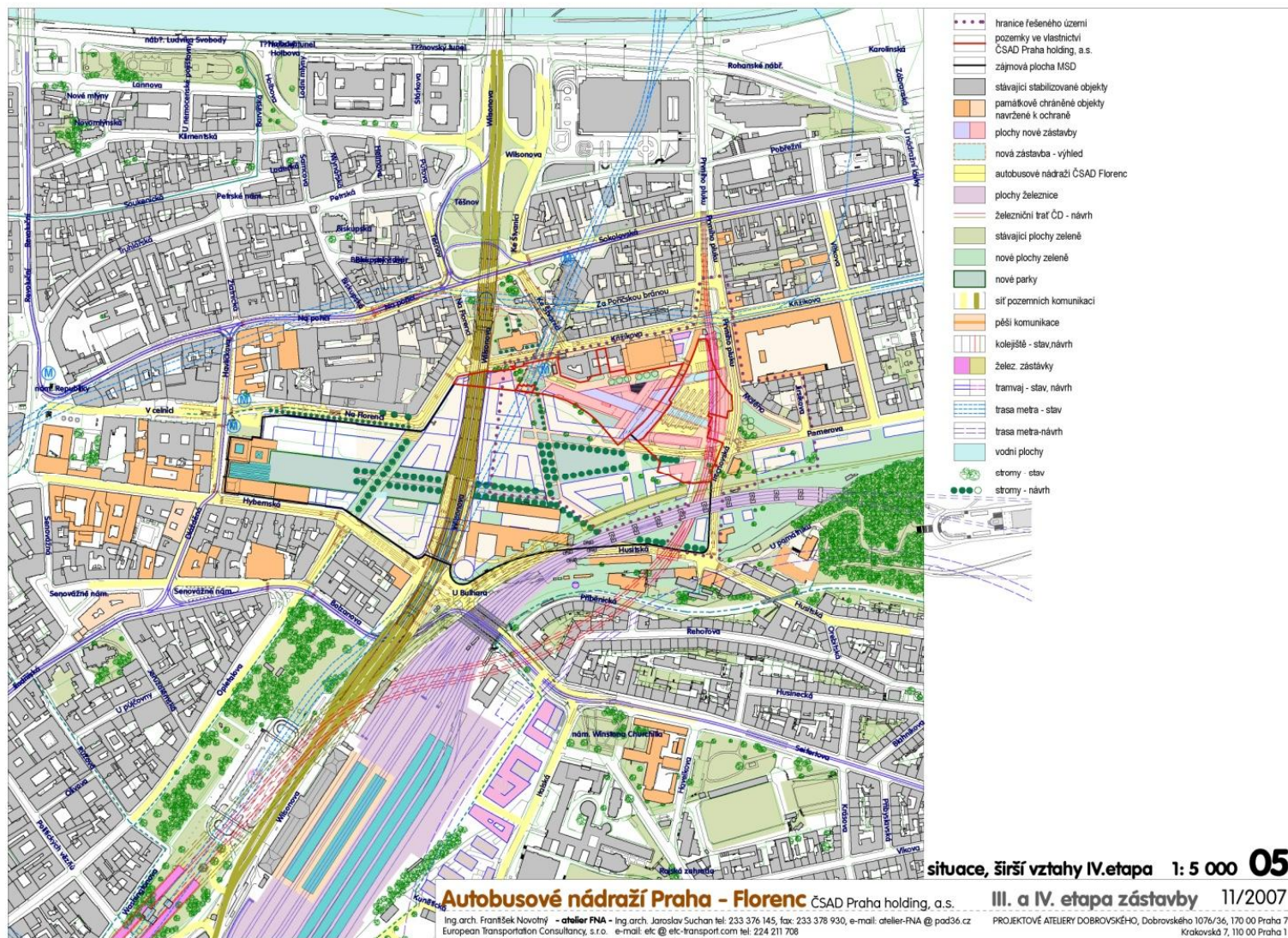

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

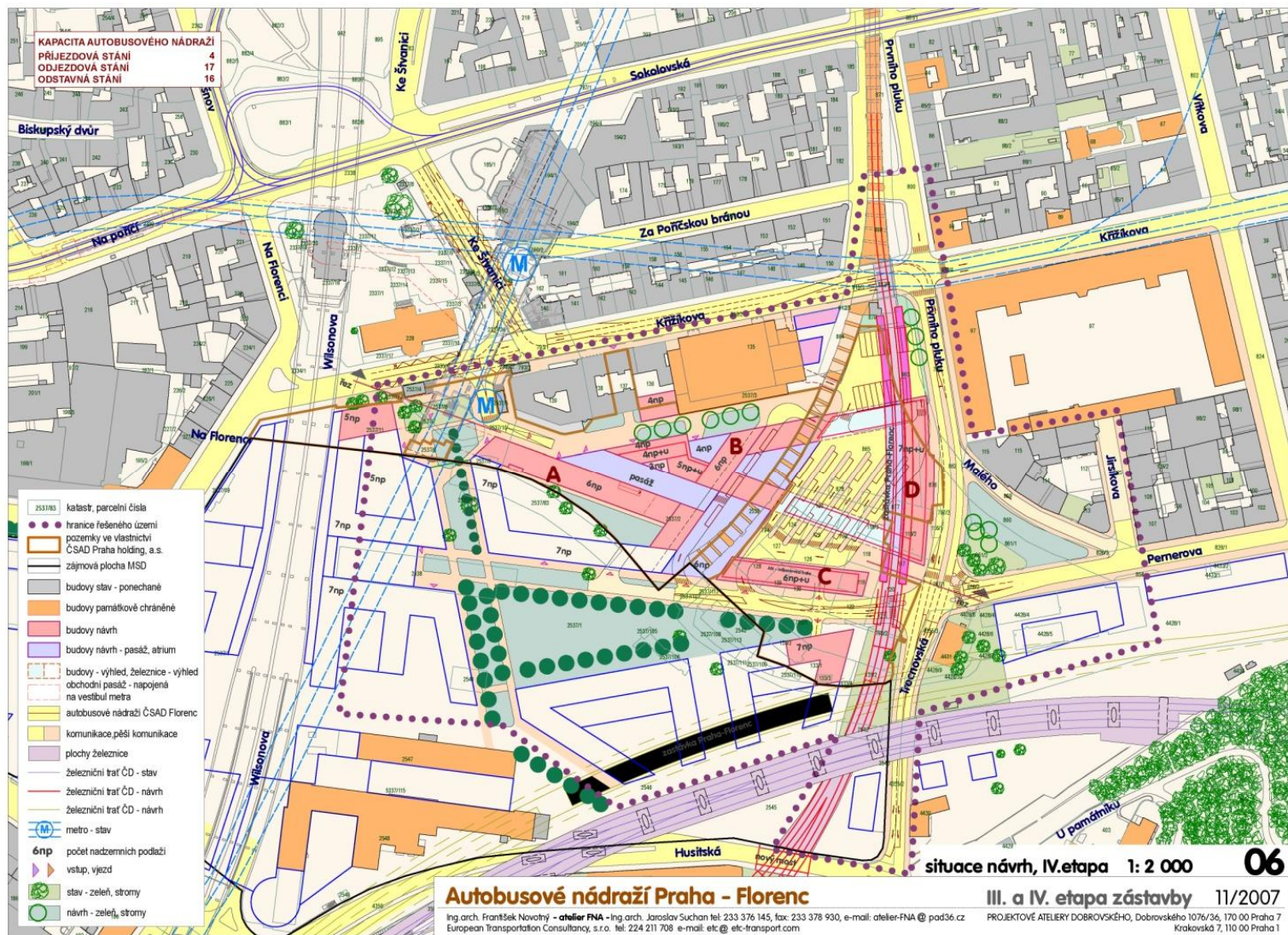

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

MASARYKOVO NÁDRAŽÍ – FLORENC

podkladová studie
zásad uspořádání rozvojové plochy

02/2008

atelier **FNA**

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Předkládaný výběr z dokumentace v rámci podkladové studie zásad funkčního a prostorového uspořádání rozvojové plochy Masarykovo nádraží – Florenc (MNF) uzavírá přípravný analytický proces ověřování možností a variant nového využití území zbytných ploch železniční infrastruktury v prostoru Masarykova nádraží a nové organizace území autobusového nádraží Florenc v Praze.

Proces ověřování možností a variant nového využití území byl intenzivně zahájen v roce 2005 zpracováním „Dopravně urbanistické studie“ daného území, kterou objednalo hl. m. Praha ve variantách:

■ „Cílového řešení“ (zrušení Masarykova nádraží) – varianta „C“

■ „Posun Masarykova nádraží“ východním směrem pod mostní těleso severojižní magistrály – varianta „B“.

■ Souběžně byla také ověřována varianta „Etapového řešení“ s částečnou plošnou redukcí kolejíště Masarykova nádraží – varianta „A“.

V průběhu prověřování „variant“ byla jako nevyhovující označena možnost „posunu Masarykova nádraží“ – varianta „B“. Souběžně s uvedenými pracemi se pracovalo na celoměstském ověřování výhledového řešení zapojení železničního subsystému do městského a regionálního systému veřejné hromadné dopravy osob v Praze a jejím okolí. V rámci tohoto – systémově nadřazeného – prověřování bylo doporučeno dále sledovat jako cílové řešení tzv. průjezdný železniční model, tedy řešení, při němž bude ze systému vypuštěno hlavové Masarykovo nádraží.

Tato problematika je v současné době zpracována ve dvou základních variantách výhledového řešení:

– Starší varianta, která převádí odbavení cestujících z Masarykova nádraží do „minus druhé úrovně“ východní části kolejíště Hlavního nádraží, je označována jako Nové spojení II – Hlavní nádraží.

– Novější varianta z konce roku 2007, navrhující tunelový souběh Karlínské trati a Negrelliho viaduktu přes raženou stanici Opera do tunelového rozpletu vyústujícího na nádražích Vršovice a Smíchov, je označována jako Nové spojení II – OPERA.

Základní principy a zásady rozvoje území ve dvou časových horizontech

Je třeba soustředit výsledky veškerých dosud zpracovaných podkladů a definovat základní principy a zásady rozvoje

území ve dvou časových horizontech.

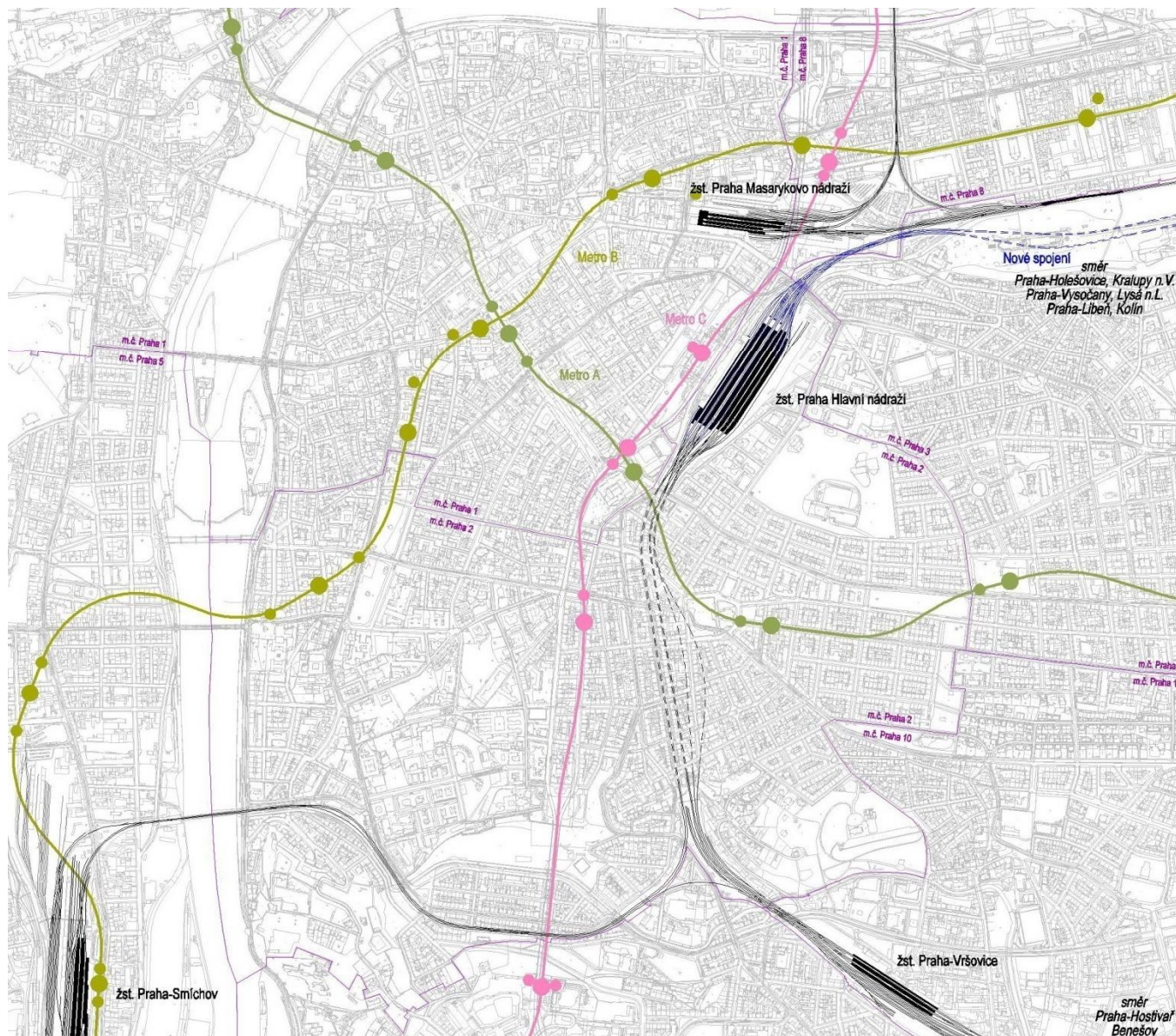
■ Prvý – návrhový horizont Územního plánu hl. m. Prahy vytipovává rozsah území, ve kterém může dojít k transformaci funkčního využití, aniž bude znemožněna výhledová aplikace dvou kterékoliv z dosud sledovaných variant výhledové řešení „průjezdného“ modelu.

■ Druhý – výhledový (časový) horizont, pak počítá již s realizací tzv. „cílového řešení“ železniční infrastruktury ve formě „průjezdného“ modelu a uvolňuje pro funkční transformaci další plochy, které budou do rozhodnutí o variantě „průjezdného“ modelu pro jeho výhledovou aplikaci chráněny v návrhovém horizontu územního plánu stavební uzávěrou.

Z uvedeného je zřejmé, že výsledné řešení daného rozvojového prostoru MNF musí prokázat adaptabilitu na výsledné cílové uspořádání celoměstské železniční sítě v dotčené oblasti.

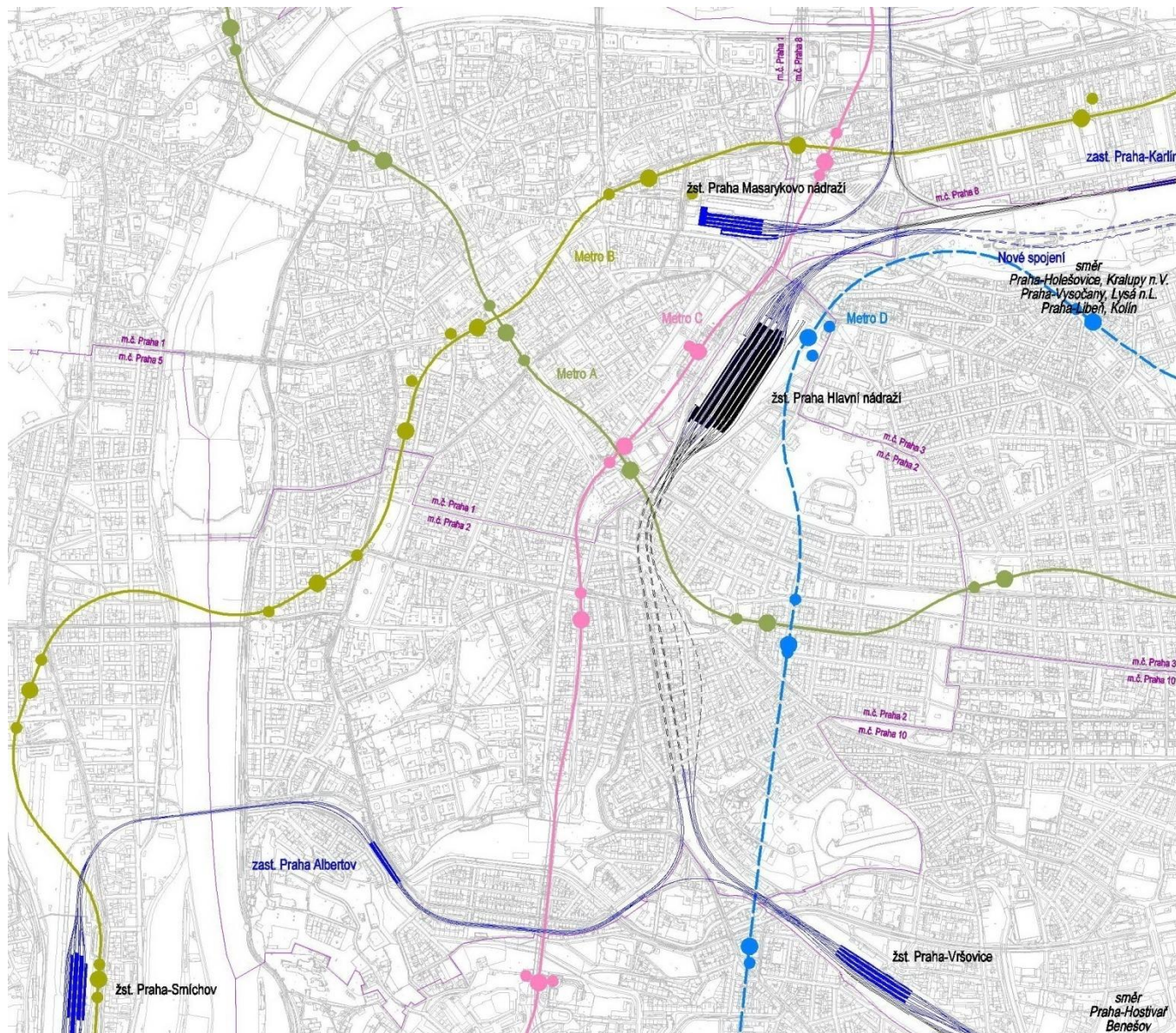
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

stav

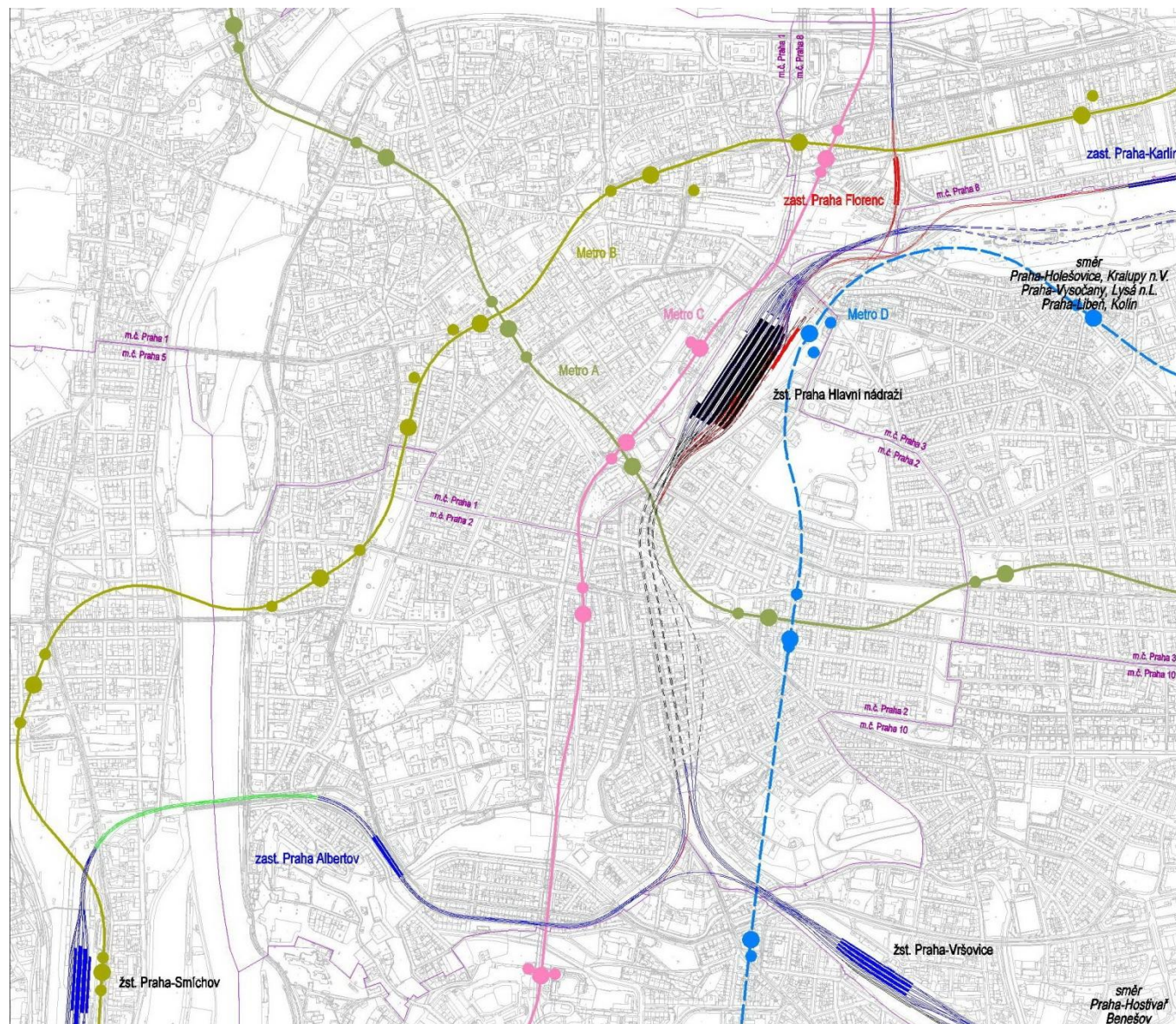
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

etapa

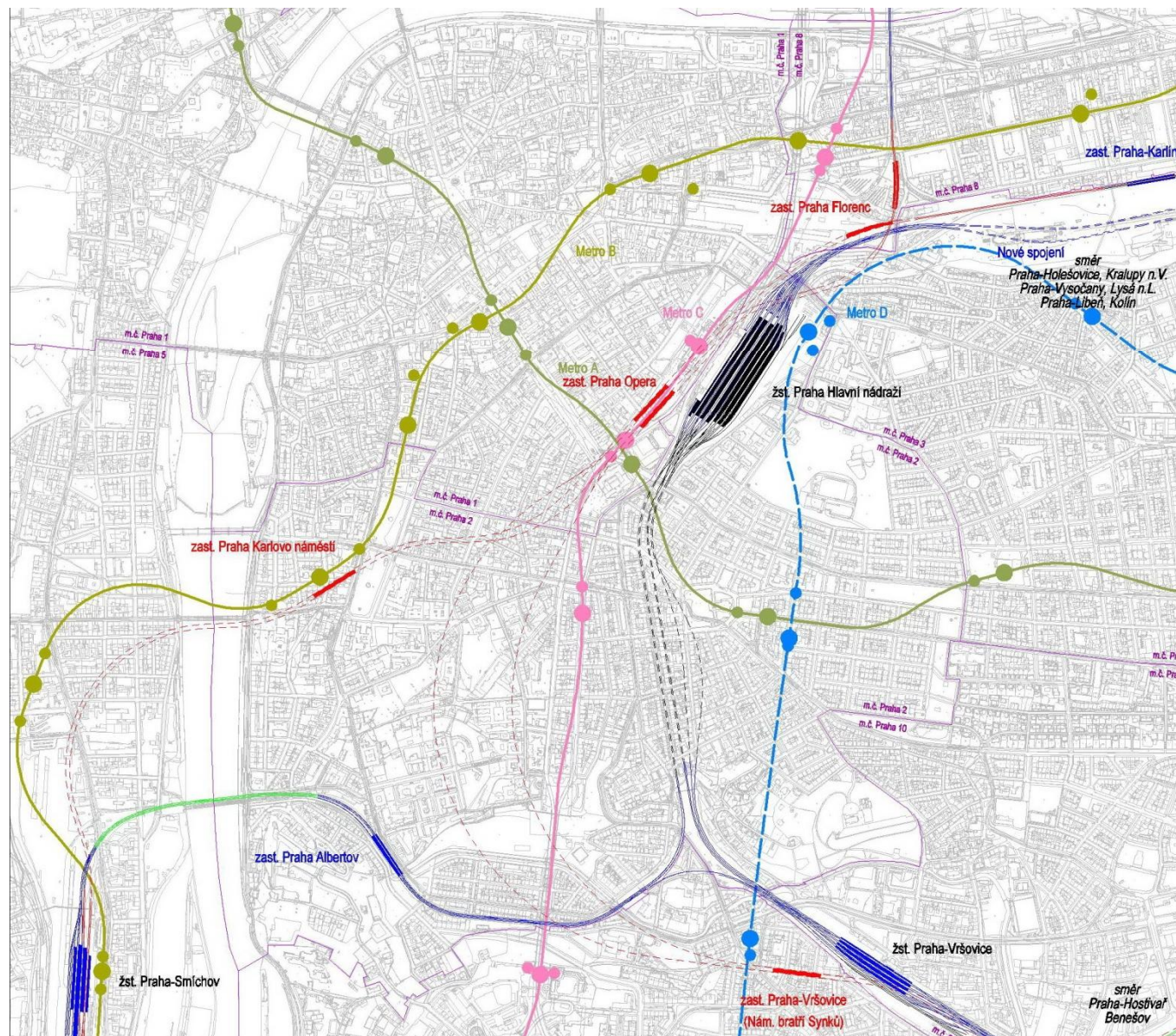
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

výhled
var.
Hl. nádraží

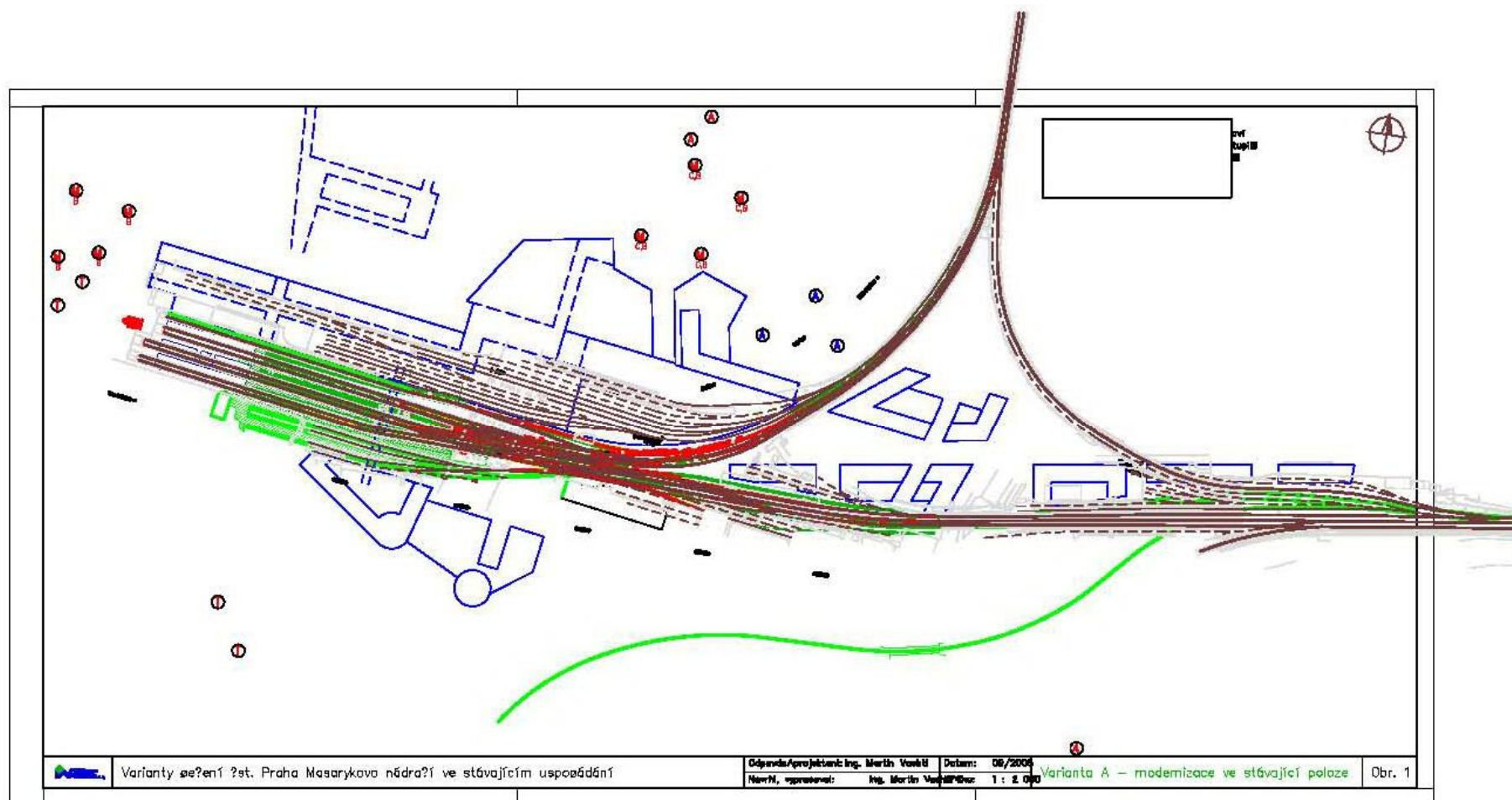
BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

**výhled
var.
Opera**

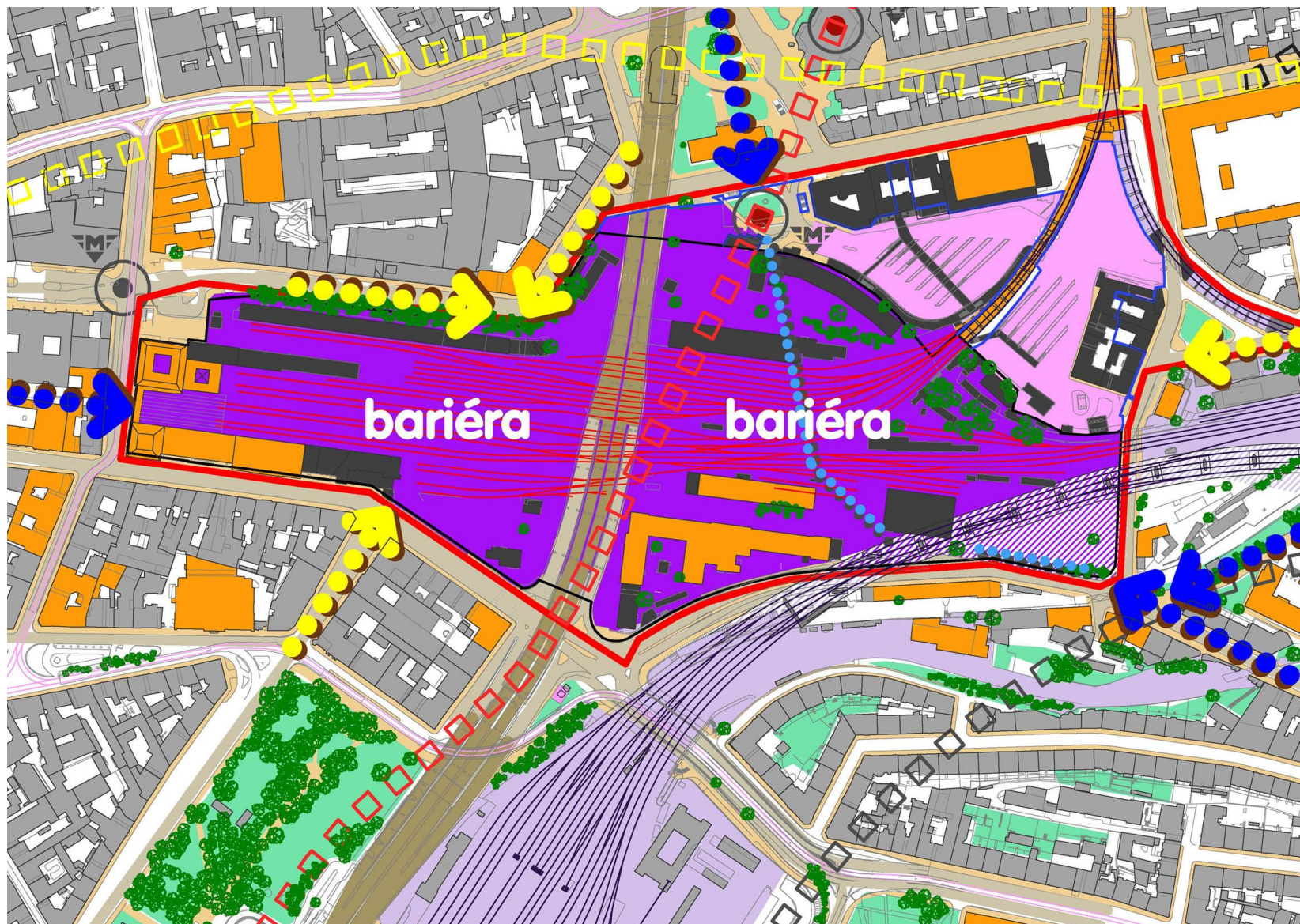

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

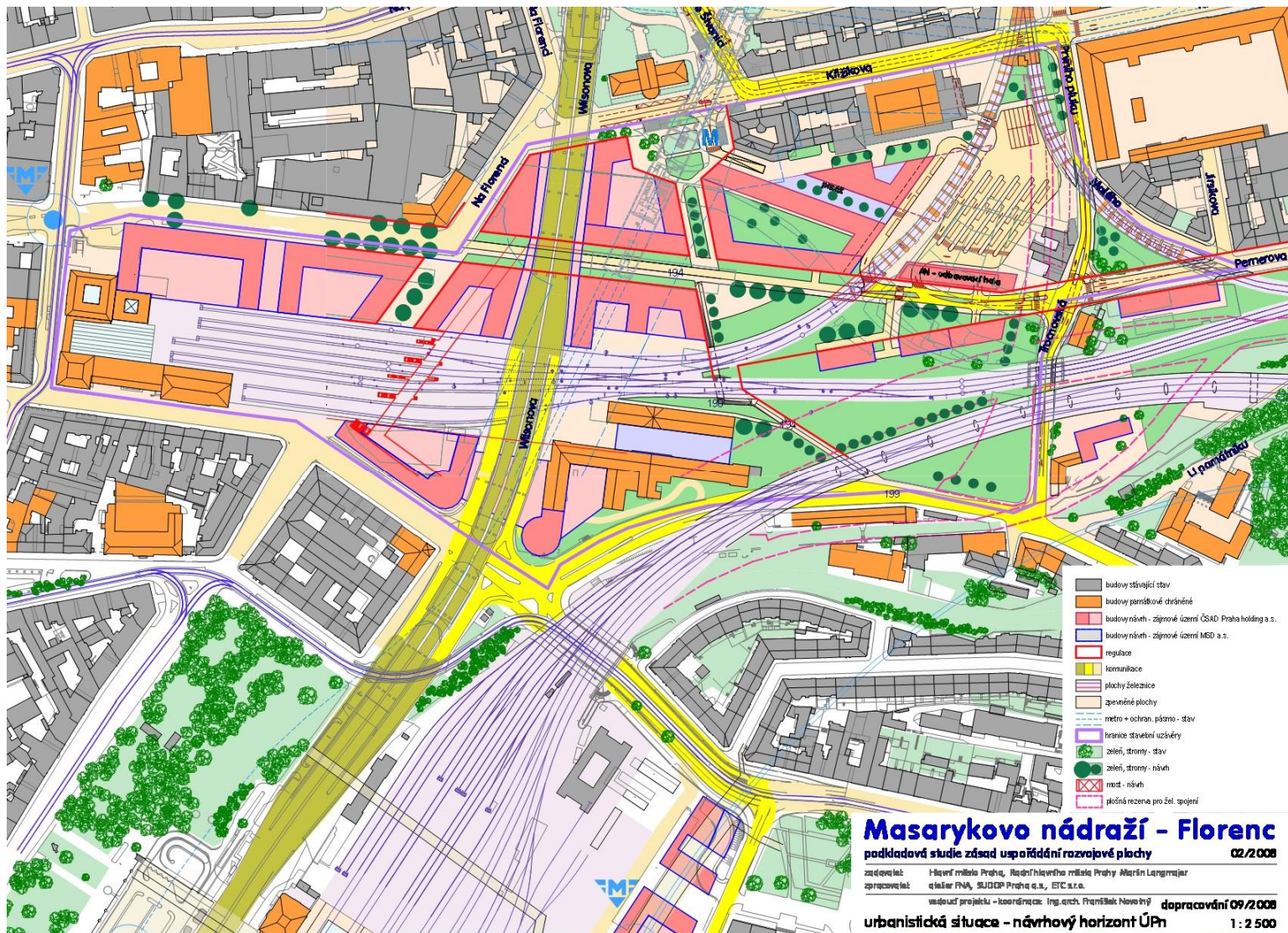

Území MNF. Návrhový horizont Územního plánu hl. m. Prahy. Situace

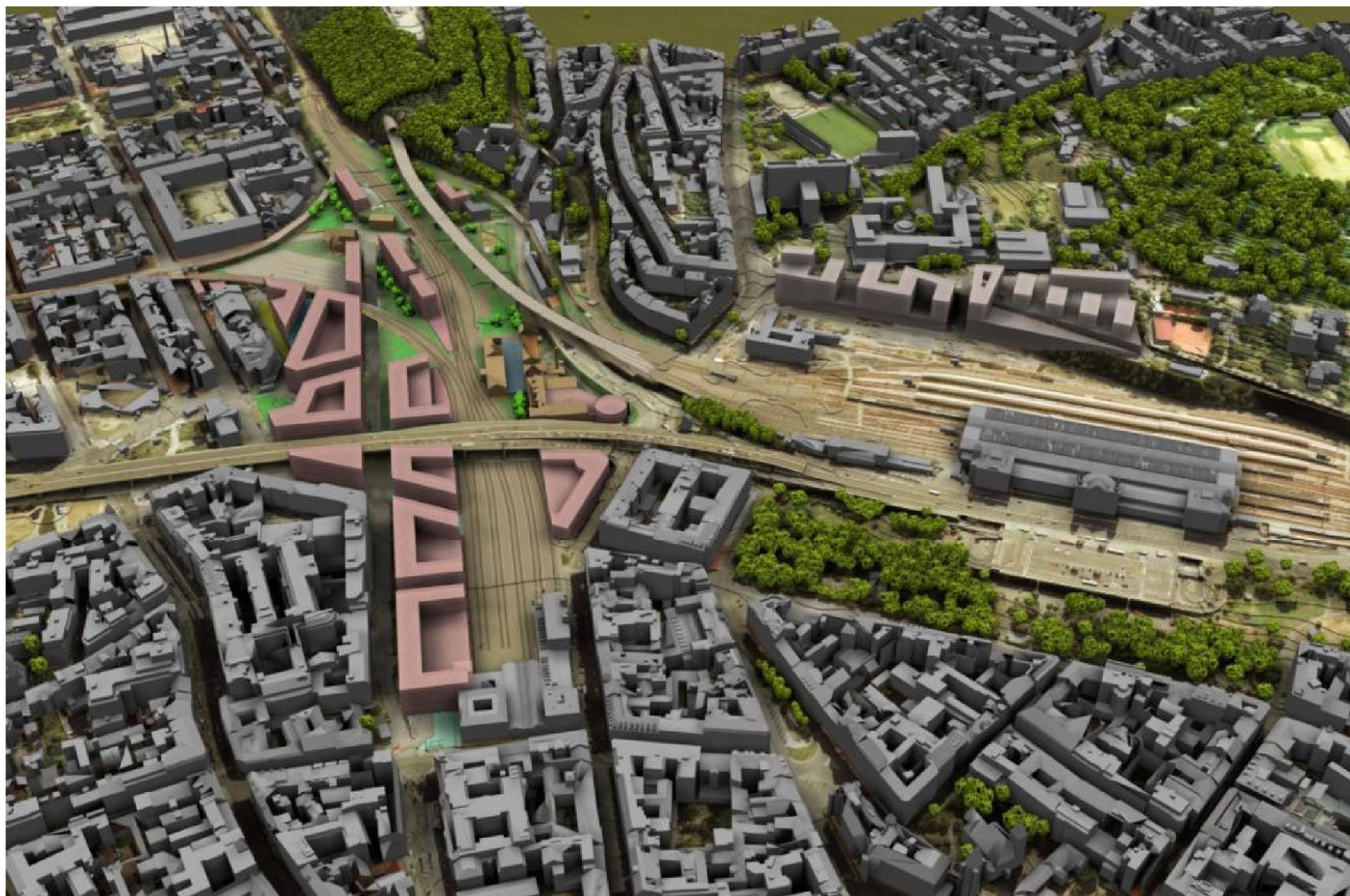

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

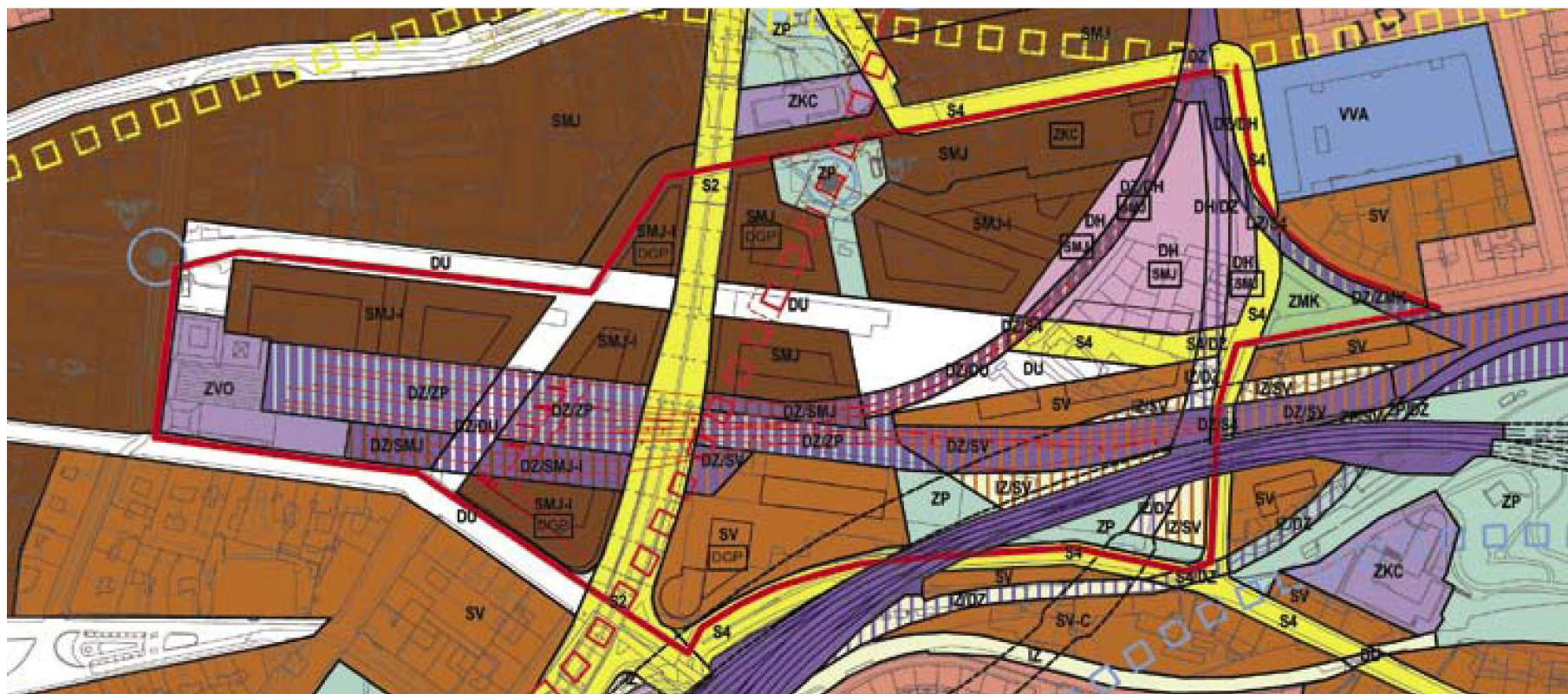

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

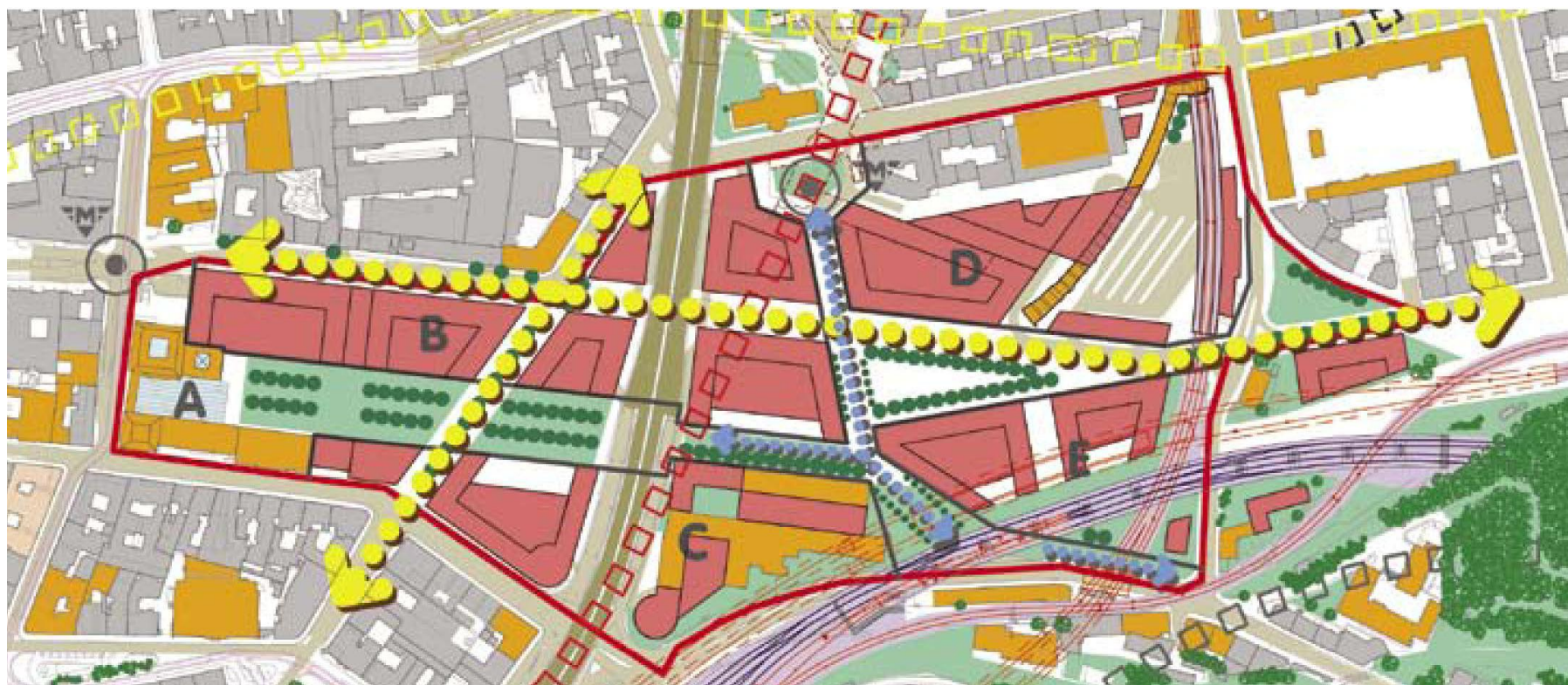

▲ Území MNF. Návrhový horizont. Návrh změny ÚPn.

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

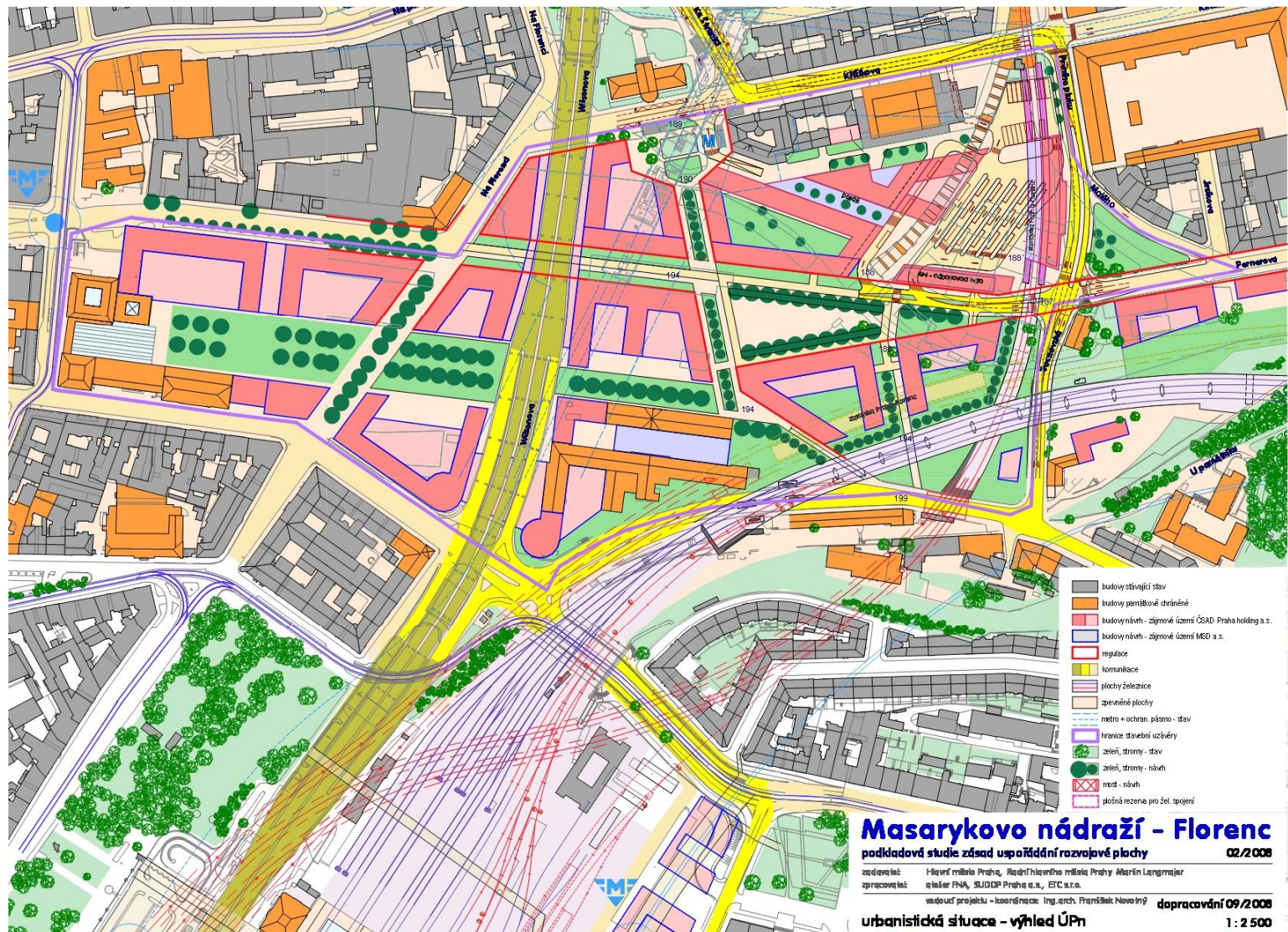
Území MNF. Výhledový (časový) horizont Územního plánu hl. m. Prahy. Situace

hranice stavební uzávěry	stávající objekty	komunikace S2
hranice oblastí	památkově chráněné objekty	ostatní komunikace
městské osy	navržené objekty	plochy zeleně
pěší propojení	plochy železnice	vzrostlá zeleň

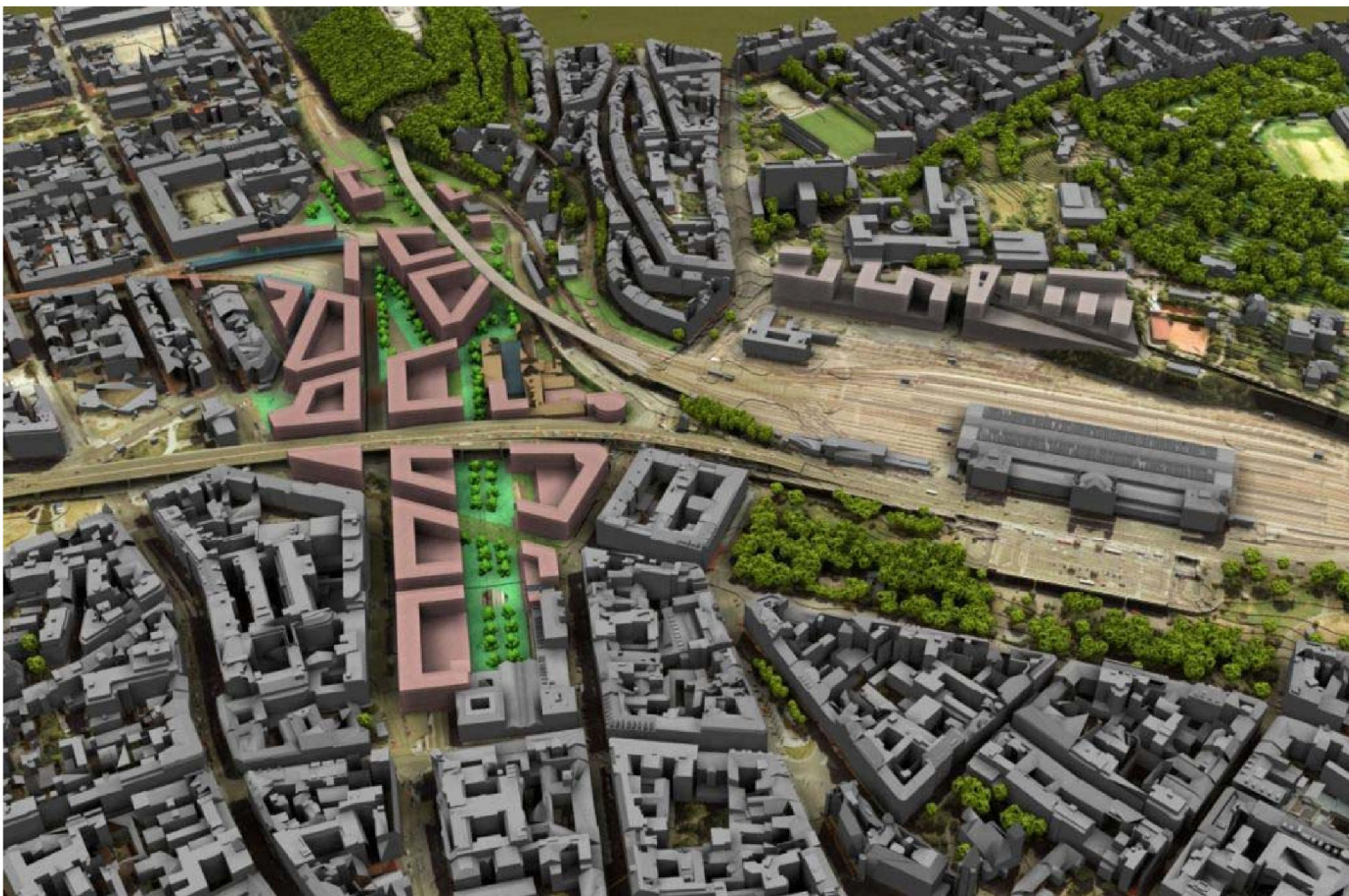

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

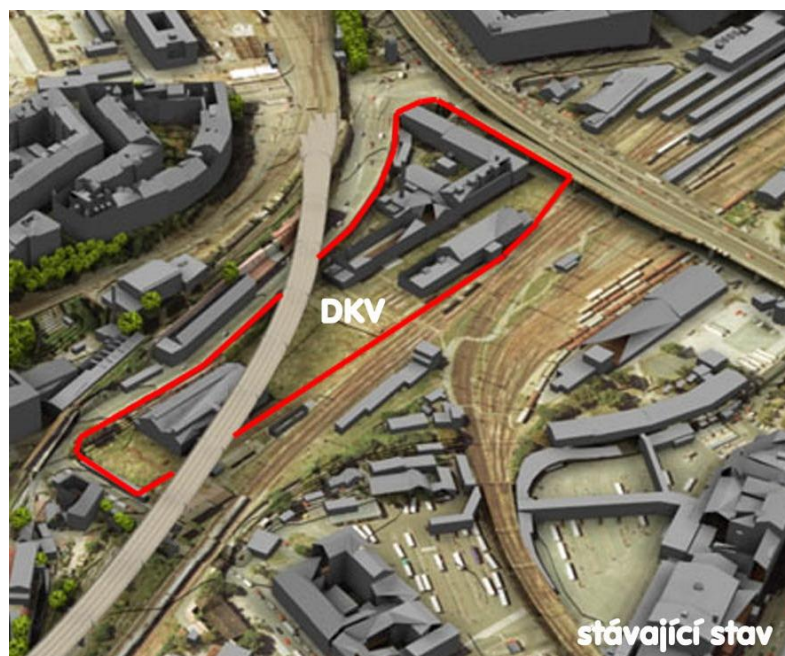

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

▼ Území MNF. Výhledový (časový) horizont. Návrh změny ÚPn. Varianta OPERA.

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Stávající stav území

Území MNF obsahuje drážní pozemky prostoru Masarykova nádraží, plochy autobusového nádraží Florenc a plochy ve vlastnictví ČR (Česká pošta, s.p., a MK NTM).

Značná část ploch v oblasti Masarykova nádraží není v současnosti využívána pro zajištění provozu železnice. Obdobně neorganizované jsou plochy autobusového nádraží Florenc se stávajícím blokem bývalých činžovních domů „Pod Výtopnou – Trocnovská“. Svou polohou v centru města představuje stávající stav těchto ploch zásadní bariéru pro zcela jedinečný rozvoj města.

Etapu – Návrhový horizont Územního plánu hl. m. Prahy.

Urbanistický rozvoj území etapy i výhledu vychází z jednotného kompozičního principu vkládání nových urbanistických os a propojení historického jádra města s Karlínem a Žižkovem.

- V centrálním místě protnutí zastavovacích struktur podél nového propojení ulic Pernerova – Na Florenci vzniká nový prostor náměstí, které vymezují nově navrhované objekty ve výškové úrovni stávající blokové struktury.
- Uvolněné plochy jsou využity pro městský charakter zástavby i s uplatněním bydlení.

- Návrh předpokládá vyvážené zapojení a využití všech památkových objektů. Velkoryse jsou založeny plochy veřejné a parkově upravené zeleně.
- Funkce kolejíště zůstává zachována, redukován je počet kolejí na devět.
- Těžiště využití ploch pro provoz autobusového nádraží je potvrzeno na stávajícím dolním nádraží s výstupními hranami na horním nádraží, které umožňuje napojení na stanici metra Florenc a ve výhledu na nově uvažované dvě železniční zastávky (na Negrelliho viaduktu a na „Karlínské trati“).

Výhledový horizont Územního plánu hl. m. Prahy.

Umožní dokončit plnohodnotné propojené městských os:

- Nové Město – Petrská čtvrť (ulice Opletalova – Na Florenci);
- Nové Město – Karlín (ulice Na Florenci – Pernerova);
- Nové Město – Žižkov (Florenc – Vítkov).

V uvolněných plochách železnice budou realizovány především parkové plochy zeleně.

Navrhovaná změna bude ve smyslu metodiky obsahovat ve svém územním rozsahu oba časové horizonty – návrhový horizont ÚPn a výhled ÚPn. ■

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

Závěrem si dovoluujeme připojit trvale aktuální slova prvního čs. ministra dopravy pana Dr. Jana Bašty k naší problematice:

Zrovna tak jako definitivně ustálený rámcový projekt musí i jeho stavební program při vší přísné důslednosti býti schopen změn a přizpůsobení se novým potřebám dopravním i stavebním naskytnuvším se již během předvídané dlouhé doby stavební.

Vždyť komplex pražských nádraží i s předměstskými není a nesmí být útvarem ztrnulým, nýbrž organismem vývojovým.

Tím zůstane i když všechny zde projednávané otázky úspěšně a definitivně budou rozřešeny, pokud i naše Praha bude – jak všichni doufáme – vzkvétat a se vyvíjetí a poskytne svým rozvojem vždy dosti námětů, aby pražská otázka nádražní ovšem že v nových fázích zůstala aktuální.

Neboť život moderního velkoměsta zrodil a vyvíjí se ve znamení dopravy.

V Praze, dne 31. března 1923 D^r. Jan Bašta

BUDOUCNOST PROSTORU MASARYKOVO NÁDRAŽÍ - FLORENC

podklady:

- ÚPn hl. Prahy
- Masarykovo nádraží – Florenc, ověřovací dopravně-urbanistická studie 08/2005
- Multikriteriální analýza Praha, Masarykovo nádraží 09/2005
- Studie obsluhy hl. Prahy a Středočeského kraje městskou a regionální hromadnou dopravou osob 11/2005
- Koncepční studie – podmínky transformace území Masarykova nádraží v Praze 03/2007
- Rozvojová studie zástavby autobusového nádraží Florenc, etapy, výhled 12/2007
- Praha, Nové spojení II. etapa, městský železniční tunel 11/2007
- Masarykovo nádraží – Florenc, podkladová studie zásad uspořádání rozvojové plochy 02/2008
- Autobusové nádraží Praha-Florenc 1948-2008 04/2008
- Workshop Masarykovo nádraží 09/2008